

310728 వ్ర తి ది న ము వ క టి ం వ ర బ డు ను

Vol. 10

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 24-వ తేది సోమవారము

No. 147

సంపుటము ౧౦

ఈ పత్రికలో వ్రాసిన వాడుక పదాలు, భాషాపదాలు, శబ్ద పోల్లలు, గా.

నంచి ౧౪౭



అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు మంచిమందు



అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు పు న మ యి న ము ం దు

చక్కని డబ్బీ తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 వ్ర తి యి ం ట ను ం డ ద గి న ది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని పడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశిట్టమూదినిగల మాయవంతుగాదు. నకలునుండులవలన మోసముగలుగును. కంచభాషచీటిని చూచికోనిన మోసముగలుగుదుఅమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన జేశమునందంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, జొంపాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

కే ర ల న బ్బు ల ను కొ ను డు

ఏల?

“మూడు కారణములు గలవు”

1. ఈసబ్బులలో నువాసన సున్నితముగాను, రమ్యముగాను చేర్చబడినది.
2. ఏలనగా అవి అన్నియు మిక్కిలి శుభ్రమైనవి, కల్తీలేనివి.
3. ఏలనగా అవి శుద్ధస్వదేశీ చందనము, రోజా, లెవండరు, బ్రాక్ విండునర్, కోల్ తారు మున్నగు పలుకకముల నువాసనలుచేర్చి చేయబడినవి.

సరసముగా విక్రయింపబడు ఇదేనూదిరి సబ్బులను కొనకుడు.

ధరలకు, ఇతరవివరములకు:—

(2)

Apply to:—The Business Manager, Kerala Soap Institute, Calicut.

క రీ తు కు ని ల చి ఖ్యా తి గా ం ది న

శుక్లనష్టము మాత్రలు 50 కి 1-4-0

పూ త ని

వైద్యరంగములకు దివ్యావధము - రసాయనము సీసా 1-కి రు 1-0-0

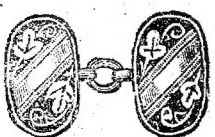
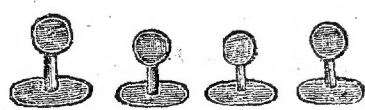
జా వై జ ప్ర త్యే క ము

897

ఓవర్ అండు కో, ఏలూరు,

మే మేల స్వల్పవస్తువులుకూడా తయారుచేసి,

సిద్ధముగా యుంచియున్నాము.



అను విషయమును తెలిసికొనుటకు అందరుకోరుదురు. మావద్ద చాలాకాలమునుండి లావాదేవీ చేయుచున్న కాలాదారుల ప్రోత్సాహము, ఉద్దేశముపై ననే వెండి, జంగారు బత్తాసులు, కఫ్ గుం డీలు, బాలు మొదలగునవి కూడ లావాదేవీ చే ప్రధానముగా యోచించక నహాయాగమై చేసి సిద్ధముగా యుంచియున్నాము. కరంబంగారుబత్త, సిమెంట్ కి పూచీ ముద్రబడును. ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

1842

6

నగలరత్నము, 25 వై వాబజారుకోడు, మద్రాసు.

వెల్లింగుటన్ సినీమా

15-9-28 కవివారము నుండి 21-9-28 లేది శుక్రవారము వరకు
కవివారము, ఆదివారము లందు మాటిని భగలు 8-15
గంటలకు *రుకీన.

స్టారమి సీరియల్-విరల్ విండు

అను అగ్రత ప్రదర్శనము చూప బడును.

చార్లెస్ హచ్చిన్స్ అను శుభ్రకీర్తనకు అగ్రత ప్రదర్శనము అమెరికా దేశమున అంతటను నుకరించి చెందియున్నది. భయంకరము, ప్రేమ, అనూహిక, సాహసము మొదలగునవి గల ప్రదర్శనము. చెందవారము చూడబడును. 11 భాగములు (5 ఉపభాగాలు) గా మాంట్రీ ప్రెస్ కి కూడ ప్రదర్శన జరుగును.

చా కు లు - తా ల ము లు

మం గ లి క త్తు

అగ్రత ప్రదర్శన చేయబడినది. మొదటి

వెంటే భరణశాఖలగుట వాయుడు.

వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టయ్య అండ్ లాక్ మేకప్స్ etc.

8081 వైద్యపురం. (గోనాదిరిల్లా)

టెలిగ్రాఫిక్ అడ్రెసు: “విడి వత్తిక” వైద్యపురం.

భక్తకవీర్

8 అంశముల వీరనాటకరాజము. ప్రతిభక్త కొదారి సత్సవారములు వాపుగారు. భక్తిని ప్రభావము. ప్రదర్శన శార్వము. మృదువుడు శెల్లి వెల రు 1-0-0 పాదుకా శిల్పాభి సేమ రు 1-0-0 శ్రీల వేమక వెండిపాటలు రు 0-8-0 మనీ-రా మనోరంజని (శ్రీలపాటలు) 0-5-0 వేద్యా వృత్తి 0-1-6 కల్లికి మొగుడు 0-1-6. కేలూరు ఉచితము.

కలయూనాడు:—కె. కె. పట్నాయక్ అండు బ్రధర్స్, బుక్కు-స్టెల్లర్స్, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

నూ త న గ్రంథములు

నాటకములు

విద్యార్థుల పరీక్ష	0-12-0
సామాన్య విజ్ఞాపన	0-12-6
సామాన్య పరీక్ష	0-12-0
కళాపరి పరీక్ష	0-10-0
రాష్ట్ర పరి పరీక్ష	0-10-0
భారతీయ భాష	0-8-0
విద్యా విజ్ఞాన, 1, 2, భాష	0-8-0
విద్యా విజ్ఞాన	0-6-0
విద్యా విజ్ఞాన	0-6-0
విద్యా విజ్ఞాన	0-4-0
విద్యా విజ్ఞాన	0-4-0

ನೋ. ತಂ 16-4-6

మనము అన్నియు చొరబడును. పోయినందులకు ప్రజ్ఞాపాత్ర.

POST BOX No. 105,
MADRAS.

2. తులనములు గల నీనా 1-8 అక్షరాలు 0-12-విద్యుతి స
అమృతాంజనము డిప్, మద రాను బొంబాయి

ప్రపంచము లో వ్యవసాయ పరిశ్రమ బహుళురాలన

ప్రస్తుత కాలమందు జేరేపట్టెట్టులు విశేషమూర్తి జెందినవి.
జనసంఖ్య చేరిగినది. వృక్షాల గణించినవి. పంటలు గన్నగిల్లినవి.
దోరణులు పోయినవి. ప్రస్తుతదరికీలు కనుకొనుచుగా వృక్షసా
మునును కనుకవృక్షానికి తీసికొనివచ్చుచి అవసరమాయెను.
అందుచే అవసరమునకు తోడు కాశ్రుజ్ఞాన మవసర మాయెను.
కాశ్రుజ్ఞానము అవసరమును ప్రకాశింపజేయును. వృధాశ్రయా
నను తిరిగి భవమాను జేరేమందు నిలుపుటకు నహారాదిగా ఉం
చును. భవమానుచో భవమాల మిదంజుల్ అనుకూల అన్ని
కలలన్ను అభివృద్ధిపొందును. మరియు సర్వకలలన్ను కాశ్రు
జ్ఞానము మనకు క్రొత్త గానది గర్వపడి అలక్ష్యము చేయుట
పొడిగాదు. విజ్ఞాన మనునది ఏజేతమునండి వచ్చినను ఎవ్వరు

మామ వ్యవసాయ కృత్తి అందు కార్యదీక్ష లేకుండు
 , ఇందులకు వెక్కుకారణము అందవచ్చును. ఇందు మొద
 జిది ముఖ్యతయందలి కృతసాయకృత్తి ను దలి భరితము హు
 కృత్తిగా ఉన్నను కృత్తిచేయుట, కృత్తి చేయనచే జూలిసాలి
 చేసికొనుటను పండితముల కనుట స్వసాయసాధన రీతియే
 కృత్తి విద్య లే పోవుటచే కరియైన క్షేత్రమును నెలకొల్ప
 కున్నాడు. ధనంతుల విద్యాధిభితు కట్టములలోని వాగ
 కుల ౪ నిచ్చి కృత్తిభూములను సాగుచేయక పట్టముల వద
 లుట భూమిని కృత్తిభూరు సాగుచేయక పోవుటచే కార్యకృ
 తిభివృద్ధులను చేయజాలకున్నాడు. దేశమందలి అనాభృష్టి ఆతి
 భృష్టి దోషములవలన కరియైన పంటను పండించగల మను
 సైర్యము లేకపోవుటచే నాభృష్టి అవలంబించుకొందు దైన్య
 వలనకున్నది. ఇతరకృత్తులు కృతసాయకృత్తి తోడుగా సా
 గుండునంతటికే కృతసాయదారుల జరిపినవోకొంటే దైన్యముతో
 కృతసాయమును సాగించవచ్చును. సరియైన నీటివనతులు కల్పిం
 పడినపుడును విద్యాధిభితు లేక ఉద్యోగములు చాలించి

సాహిత్యము	625, 849, 442
చరిత్రము	82, 507, 190
ఆధ్యాత్మికము	145, 536, 198
విజ్ఞానము	118, 259, 629
కళలు	52, 252, 408
సామాజికము	222, 865, 062
సాహిత్యము	49, 384, 228

(సాహిత్యము)

బెజవాడ పురపాలకసంఘము

సాంవత్సరిక నివేదికము

ప్రభుత్వ గర్హణము

(స.శ. 1923)

186 తేదీ సాంవత్సరిక పురపాలక సంఘసమావేశము నందు భాగ్యుడు డి. ఎస్. రామచంద్రారావుగారు పురపాలక సంఘాభ్యుదయముగూ అగ్రాగనాధి పత్యమును వివరించిరి. క్రిందటి సంవత్సరపు పరిపాలనా నివేదికను చదివినది. నిరుదురు తొలగింపబడి అధికారము పుచ్చుకొనిన నూతనముగా యెన్నుకొనబడిన సంఘమునా గౌరవగన ప్రభుత్వ నివేదికము యిదియే. దొరతనము వారు ముగిసిపోటి నియమములకు విరుద్ధముగా పాతసంఘము యొక్క పరిపాలనకు యేరితిగా పరిశీలన నిర్వహించుచున్నారో స్థానికస్వరూపాలనా కాళి ముక్రిగారు విచారించుచున్నది యీ అగ్రము యెట్లు కొనసాగుచున్నదో తెలుపేయ్యదై యీ యాదోగ్రహమున కానవశ్యతతో జరుగు చర్చలను గూడ లక్ష్యబెట్టక ప్రజల హక్కులను యెట్లు పీడిస్తున్నదో, చదువులకు తెలియేయన్నది. ప్రజలకు యావత్తు యెక్కువకాగానే పన్నులు నిజపుచ్చేయడము, ఆఖరు ఆస్తుయనుమొగించి క్రొత్తగా యెన్నుకొని జరుగు చున్నవ్యయము కలుగువరకు పన్నులు చెల్లించమని నిశ్చయించిరి. అగ్రముగా యీ పాతసంఘము యంతకాల ముండియును, దొరతనము వారు తమచట్టములకు విరుద్ధముగా నుండినందుకు యిచ్చవచ్చిన తెలుపేయ్యదై నమనకేమై యాతిర్యామముగావించిరి.

జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు యందులో ముఖ్యులైన యిద్దరు గౌరవనీయులగు పాయలు 188 నెక్స్ క్రింద బంధించుచును ఆజ్ఞయొనగెను. వారు బహువిధముగా ద్రోహముగా, పూచీకత్తు చెల్లించమని చెబుచున్నందున దివ్యుటి మేజిస్ట్రేటుగారు వారికి చరి ఒక సంవత్సరము కిక్కిరించి చెను. కొంతకాలము గడచినపిమ్మట ఎన్నికలకు ఆజ్ఞ యొనగబడినది. తెలుపేయ్యదై తమకు నచ్చు మైన వారిని సంఘమునకు ప్రతినిధులుగా పంపి, ఇదివరకుండిన అధ్యక్షుడుగారు, అధ్యక్షులు పీఠిపోయిరి. ఆ అధ్యక్షుడు మరల యెట్లుయిన పురపాలక సంఘములోనికి రావలెనని, పంచములయొక్కయు యితరులయొక్కయు పట్టుక తేవులాడి మరల చాల కష్టమునై పి. స్థానము సంపాదించెను.

నూతనసంఘమువారి పరిపాలనా నివేదికనునంది కొన్ని భాగములు వివరములుగా నుండునని నీదిగుట ఉదహరించెను

ప్రభుత్వమువారి విలంబము

"1920 మదరాసు ఆక్టర్, క్రింద ఎన్నికల జరుగకుండుటకు గలిగిన విలంబము, ఎన్నికలకు, సంఘ కార్యచరణముకు మధ్యకుంచుచున్న కాలము శోచనీయము. మదరాసు జిల్లా పురపాలక సంఘముల చట్టము తేదీ 1-10-20 నుండి అమలులోకి వచ్చింది. సాధారణముగా 1920 : నవంబరులో, దిశంబరులో ఎన్నికల జరుగవలసియుండెను. కాని 1922 వేలమాసమువరకును జరుగలేదు. ఎన్నికల పరిపాలనా ఘోరములు బార్నికెటులో తే 20-8-22, 27-8-22, 3-9-22, 10-9-22, 17-9-22, 24-9-22, 1-10-22, 8-10-22, 15-10-22, 22-10-22, 29-10-22, 5-11-22, 12-11-22, 19-11-22, 26-11-22, 3-12-22, 10-12-22, 17-12-22, 24-12-22, 31-12-22, 7-1-23, 14-1-23, 21-1-23, 28-1-23, 4-2-23, 11-2-23, 18-2-23, 25-2-23, 4-3-23, 11-3-23, 18-3-23, 25-3-23, 1-4-23, 8-4-23, 15-4-23, 22-4-23, 29-4-23, 6-5-23, 13-5-23, 20-5-23, 27-5-23, 3-6-23, 10-6-23, 17-6-23, 24-6-23, 1-7-23, 8-7-23, 15-7-23, 22-7-23, 29-7-23, 5-8-23, 12-8-23, 19-8-23, 26-8-23, 2-9-23, 9-9-23, 16-9-23, 23-9-23, 30-9-23, 7-10-23, 14-10-23, 21-10-23, 28-10-23, 4-11-23, 11-11-23, 18-11-23, 25-11-23, 2-12-23, 9-12-23, 16-12-23, 23-12-23, 30-12-23, 6-1-24, 13-1-24, 20-1-24, 27-1-24, 3-2-24, 10-2-24, 17-2-24, 24-2-24, 3-3-24, 10-3-24, 17-3-24, 24-3-24, 31-3-24, 7-4-24, 14-4-24, 21-4-24, 28-4-24, 5-5-24, 12-5-24, 19-5-24, 26-5-24, 2-6-24, 9-6-24, 16-6-24, 23-6-24, 30-6-24, 7-7-24, 14-7-24, 21-7-24, 28-7-24, 4-8-24, 11-8-24, 18-8-24, 25-8-24, 1-9-24, 8-9-24, 15-9-24, 22-9-24, 29-9-24, 6-10-24, 13-10-24, 20-10-24, 27-10-24, 3-11-24, 10-11-24, 17-11-24, 24-11-24, 1-12-24, 8-12-24, 15-12-24, 22-12-24, 29-12-24, 5-1-25, 12-1-25, 19-1-25, 26-1-25, 2-2-25, 9-2-25, 16-2-25, 23-2-25, 1-3-25, 8-3-25, 15-3-25, 22-3-25, 29-3-25, 5-4-25, 12-4-25, 19-4-25, 26-4-25, 3-5-25, 10-5-25, 17-5-25, 24-5-25, 31-5-25, 7-6-25, 14-6-25, 21-6-25, 28-6-25, 5-7-25, 12-7-25, 19-7-25, 26-7-25, 2-8-25, 9-8-25, 16-8-25, 23-8-25, 30-8-25, 6-9-25, 13-9-25, 20-9-25, 27-9-25, 4-10-25, 11-10-25, 18-10-25, 25-10-25, 1-11-25, 8-11-25, 15-11-25, 22-11-25, 29-11-25, 6-12-25, 13-12-25, 20-12-25, 27-12-25, 3-1-26, 10-1-26, 17-1-26, 24-1-26, 31-1-26, 7-2-26, 14-2-26, 21-2-26, 28-2-26, 6-3-26, 13-3-26, 20-3-26, 27-3-26, 3-4-26, 10-4-26, 17-4-26, 24-4-26, 1-5-26, 8-5-26, 15-5-26, 22-5-26, 29-5-26, 5-6-26, 12-6-26, 19-6-26, 26-6-26, 3-7-26, 10-7-26, 17-7-26, 24-7-26, 31-7-26, 7-8-26, 14-8-26, 21-8-26, 28-8-26, 4-9-26, 11-9-26, 18-9-26, 25-9-26, 2-10-26, 9-10-26, 16-10-26, 23-10-26, 30-10-26, 6-11-26, 13-11-26, 20-11-26, 27-11-26, 4-12-26, 11-12-26, 18-12-26, 25-12-26, 1-1-27, 8-1-27, 15-1-27, 22-1-27, 29-1-27, 5-2-27, 12-2-27, 19-2-27, 26-2-27, 5-3-27, 12-3-27, 19-3-27, 26-3-27, 2-4-27, 9-4-27, 16-4-27, 23-4-27, 30-4-27, 7-5-27, 14-5-27, 21-5-27, 28-5-27, 4-6-27, 11-6-27, 18-6-27, 25-6-27, 2-7-27, 9-7-27, 16-7-27, 23-7-27, 30-7-27, 6-8-27, 13-8-27, 20-8-27, 27-8-27, 3-9-27, 10-9-27, 17-9-27, 24-9-27, 1-10-27, 8-10-27, 15-10-27, 22-10-27, 29-10-27, 5-11-27, 12-11-27, 19-11-27, 26-11-27, 3-12-27, 10-12-27, 17-12-27, 24-12-27, 31-12-27, 7-1-28, 14-1-28, 21-1-28, 28-1-28, 4-2-28, 11-2-28, 18-2-28, 25-2-28, 3-3-28, 10-3-28, 17-3-28, 24-3-28, 31-3-28, 7-4-28, 14-4-28, 21-4-28, 28-4-28, 5-5-28, 12-5-28, 19-5-28, 26-5-28, 2-6-28, 9-6-28, 16-6-28, 23-6-28, 30-6-28, 7-7-28, 14-7-28, 21-7-28, 28-7-28, 4-8-28, 11-8-28, 18-8-28, 25-8-28, 1-9-28, 8-9-28, 15-9-28, 22-9-28, 29-9-28, 6-10-28, 13-10-28, 20-10-28, 27-10-28, 3-11-28, 10-11-28, 17-11-28, 24-11-28, 1-12-28, 8-12-28, 15-12-28, 22-12-28, 29-12-28, 5-1-29, 12-1-29, 19-1-29, 26-1-29, 2-2-29, 9-2-29, 16-2-29, 23-2-29, 1-3-29, 8-3-29, 15-3-29, 22-3-29, 29-3-29, 5-4-29, 12-4-29, 19-4-29, 26-4-29, 3-5-29, 10-5-29, 17-5-29, 24-5-29, 31-5-29, 7-6-29, 14-6-29, 21-6-29, 28-6-29, 5-7-29, 12-7-29, 19-7-29, 26-7-29, 2-8-29, 9-8-29, 16-8-29, 23-8-29, 30-8-29, 6-9-29, 13-9-29, 20-9-29, 27-9-29, 4-10-29, 11-10-29, 18-10-29, 25-10-29, 1-11-29, 8-11-29, 15-11-29, 22-11-29, 29-11-29, 6-12-29, 13-12-29, 20-12-29, 27-12-29, 3-1-30, 10-1-30, 17-1-30, 24-1-30, 31-1-30, 7-2-30, 14-2-30, 21-2-30, 28-2-30, 5-3-30, 12-3-30, 19-3-30, 26-3-30, 2-4-30, 9-4-30, 16-4-30, 23-4-30, 30-4-30, 7-5-30, 14-5-30, 21-5-30, 28-5-30, 4-6-30, 11-6-30, 18-6-30, 25-6-30, 2-7-30, 9-7-30, 16-7-30, 23-7-30, 30-7-30, 6-8-30, 13-8-30, 20-8-30, 27-8-30, 3-9-30, 10-9-30, 17-9-30, 24-9-30, 1-10-30, 8-10-30, 15-10-30, 22-10-30, 29-10-30, 5-11-30, 12-11-30, 19-11-30, 26-11-30, 3-12-30, 10-12-30, 17-12-30, 24-12-30, 31-12-30, 7-1-31, 14-1-31, 21-1-31, 28-1-31, 4-2-31, 11-2-31, 18-2-31, 25-2-31, 3-3-31, 10-3-31, 17-3-31, 24-3-31, 31-3-31, 7-4-31, 14-4-31, 21-4-31, 28-4-31, 5-5-31, 12-5-31, 19-5-31, 26-5-31, 2-6-31, 9-6-31, 16-6-31, 23-6-31, 30-6-31, 7-7-31, 14-7-31, 21-7-31, 28-7-31, 4-8-31, 11-8-31, 18-8-31, 25-8-31, 1-9-31, 8-9-31, 15-9-31, 22-9-31, 29-9-31, 6-10-31, 13-10-31, 20-10-31, 27-10-31, 3-11-31, 10-11-31, 17-11-31, 24-11-31, 1-12-31, 8-12-31, 15-12-31, 22-12-31, 29-12-31, 5-1-32, 12-1-32, 19-1-32, 26-1-32, 2-2-32, 9-2-32, 16-2-32, 23-2-32, 1-3-32, 8-3-32, 15-3-32, 22-3-32, 29-3-32, 5-4-32, 12-4-32, 19-4-32, 26-4-32, 3-5-32, 10-5-32, 17-5-32, 24-5-32, 31-5-32, 7-6-32, 14-6-32, 21-6-32, 28-6-32, 5-7-32, 12-7-32, 19-7-32, 26-7-32, 2-8-32, 9-8-32, 16-8-32, 23-8-32, 30-8-32, 6-9-32, 13-9-32, 20-9-32, 27-9-32, 4-10-32, 11-10-32, 18-10-32, 25-10-32, 1-11-32, 8-11-32, 15-11-32, 22-11-32, 29-11-32, 6-12-32, 13-12-32, 20-12-32, 27-12-32, 3-1-33, 10-1-33, 17-1-33, 24-1-33, 31-1-33, 7-2-33, 14-2-33, 21-2-33, 28-2-33, 5-3-33, 12-3-33, 19-3-33, 26-3-33, 2-4-33, 9-4-33, 16-4-33, 23-4-33, 30-4-33, 7-5-33, 14-5-33, 21-5-33, 28-5-33, 4-6-33, 11-6-33, 18-6-33, 25-6-33, 2-7-33, 9-7-33, 16-7-33, 23-7-33, 30-7-33, 6-8-33, 13-8-33, 20-8-33, 27-8-33, 3-9-33, 10-9-33, 17-9-33, 24-9-33, 1-10-33, 8-10-33, 15-10-33, 22-10-33, 29-10-33, 5-11-33, 12-11-33, 19-11-33, 26-11-33, 3-12-33, 10-12-33, 17-12-33, 24-12-33, 31-12-33, 7-1-34, 14-1-34, 21-1-34, 28-1-34, 4-2-34, 11-2-34, 18-2-34, 25-2-34, 3-3-34, 10-3-34, 17-3-34, 24-3-34, 31-3-34, 7-4-34, 14-4-34, 21-4-34, 28-4-34, 5-5-34, 12-5-34, 19-5-34, 26-5-34, 2-6-34, 9-6-34, 16-6-34, 23-6-34, 30-6-34, 7-7-34, 14-7-34, 21-7-34, 28-7-34, 4-8-34, 11-8-34, 18-8-34, 25-8-34, 1-9-34, 8-9-34, 15-9-34, 22-9-34, 29-9-34, 6-10-34, 13-10-34, 20-10-34, 27-10-34, 3-11-34, 10-11-34, 17-11-34, 24-11-34, 1-12-34, 8-12-34, 15-12-34, 22-12-34, 29-12-34, 5-1-35, 12-1-35, 19-1-35, 26-1-35, 2-2-35, 9-2-35, 16-2-35, 23-2-35, 1-3-35, 8-3-35, 15-3-35, 22-3-35, 29-3-35, 5-4-35, 12-4-35, 19-4-35, 26-4-35, 3-5-35, 10-5-35, 17-5-35, 24-5-35, 31-5-35, 7-6-35, 14-6-35, 21-6-35, 28-6-35, 5-7-35, 12-7-35, 19-7-35, 26-7-35, 2-8-35, 9-8-35, 16-8-35, 23-8-35, 30-8-35, 6-9-35, 13-9-35, 20-9-35, 27-9-35, 4-10-35, 11-10-35, 18-10-35, 25-10-35, 1-11-35, 8-11-35, 15-11-35, 22-11-35, 29-11-35, 6-12-35, 13-12-35, 20-12-35, 27-12-35, 3-1-36, 10-1-36, 17-1-36, 24-1-36, 31-1-36, 7-2-36, 14-2-36, 21-2-36, 28-2-36, 5-3-36, 12-3-36, 19-3-36, 26-3-36, 2-4-36, 9-4-36, 16-4-36, 23-4-36, 30-4-36, 7-5-36, 14-5-36, 21-5-36, 28-5-36, 4-6-36, 11-6-36, 18-6-36, 25-6-36, 2-7-36, 9-7-36, 16-7-36, 23-7-36, 30-7-36, 6-8-36, 13-8-36, 20-8-36, 27-8-36, 3-9-36, 10-9-36, 17-9-36, 24-9-36, 1-10-36, 8-10-36, 15-10-36, 22-10-36, 29-10-36, 5-11-36, 12-11-36, 19-11-36, 26-11-36, 3-12-36, 10-12-36, 17-12-36, 24-12-36, 31-12-36, 7-1-37, 14-1-37, 21-1-37, 28-1-37, 4-2-37, 11-2-37, 18-2-37, 25-2-37, 3-3-37, 10-3-37, 17-3-37, 24-3-37, 31-3-37, 7-4-37, 14-4-37, 21-4-37, 28-4-37, 5-5-37, 12-5-37, 19-5-37, 26-5-37, 2-6-37, 9-6-37, 16-6-37, 23-6-37, 30-6-37, 7-7-37, 14-7-37, 21-7-37, 28-7-37, 4-8-37, 11-8-37, 18-8-37, 25-8-37, 1-9-37, 8-9-37, 15-9-37, 22-9-37, 29-9-37, 6-10-37, 13-10-37, 20-10-37, 27-10-37, 3-11-37, 10-11-37, 17-11-37, 24-11-37, 1-12-37, 8-12-37, 15-12-37, 22-12-37, 29-12-37, 5-1-38, 12-1-38, 19-1-38, 26-1-38, 2-2-38, 9-2-38, 16-2-38, 23-2-38, 1-3-38, 8-3-38, 15-3-38, 22-3-38, 29-3-38, 5-4-38, 12-4-38, 19-4-38, 26-4-38, 3-5-38, 10-5-38, 17-5-38, 24-5-38, 31-5-38, 7-6-38, 14-6-38, 21-6-38, 28-6-38, 5-7-38, 12-7-38, 19-7-38, 26-7-38, 2-8-38, 9-8-38, 16-8-38, 23-8-38, 30-8-38, 6-9-38, 13-9-38, 20-9-38, 27-9-38, 4-10-38, 11-10-38, 18-10-38, 25-10-38, 1-11-38, 8-11-38, 15-11-38, 22-11-38, 29-11-38, 6-12-38, 13-12-38, 20-12-38, 27-12-38, 3-1-39, 10-1-39, 17-1-39, 24-1-39, 31-1-39, 7-2-39, 14-2-39, 21-2-39, 28-2-39, 5-3-39, 12-3-39, 19-3-39, 26-3-39, 2-4-39, 9-4-39, 16-4-39, 23-4-39, 30-4-39, 7-5-39, 14-5-39, 21-5-39, 28-5-39, 4-6-39, 11-6-39, 18-6-39, 25-6-39, 2-7-39, 9-7-39, 16-7-39, 23-7-39, 30-7-39, 6-8-39, 13-8-39, 20-8-39, 27-8-39, 3-9-39, 10-9-39, 17-9-39, 24-9-39, 1-10-39, 8-10-39, 15-10-39, 22-10-39, 29-10-39, 5-11-39, 12-11-39, 19-11-39, 26-11-39, 3-12-39, 10-12-39, 17-12-39, 24-12-39, 31-12-39, 7-1-40, 14-1-40, 21-1-40, 28-1-40, 4-2-40, 11-2-40, 18-2-40, 25-2-40, 3-3-40, 10-3-40, 17-3-40, 24-3-40, 31-3-40, 7-4-40, 14-4-40, 21-4-40, 28-4-40, 5-5-40, 12-5-40, 19-5-40, 26-5-40, 2-6-40, 9-6-40, 16-6-40, 23-6-40, 30-6-40, 7-7-40, 14-7-40, 21-7-40, 28-7-40, 4-8-40, 11-8-40, 18-8-40, 25-8-40, 1-9-40, 8-9-40, 15-9-40, 22-9-40, 29-9-40, 6-10-40, 13-10-40, 20-10-40, 27-10-40, 3-11-40, 10-11-40, 17-11-40, 24-11-40, 1-12-40, 8-12-40, 15-12-40, 22-12-40, 29-12-40, 5-1-41, 12-1-41, 19-1-41, 26-1-41, 2-2-41, 9-2-41, 16-2-41, 23-2-41, 1-3-41, 8-3-41, 15-3-41, 22-3-41, 29-3-41, 5-4-41, 12-4-41, 19-4-41, 26-4-41, 3-5-41, 10-5-41, 17-5-41, 24-5-41, 31-5-41, 7-6-41, 14-6-41, 21-6-41, 28-6-41, 5-7-41, 12-7-41, 19-7-41, 26-7-41, 2-8-41, 9-8-41, 16-8-41, 23-8-41, 30-8-41, 6-9-41, 13-9-41, 20-9-41, 27-9-41, 4-10-41, 11-10-41, 18-10-41, 25-10-41, 1-11-41, 8-11-41, 15-11-41, 22-11-41, 29-11-41, 6-12-41, 13-12-41, 20-12-41, 27-12-41, 3-1-42, 10-1-42, 17-1-42, 24-1-42, 31-1-42, 7-2-42, 14-2-42, 21-2-42, 28-2-42, 5-3-42, 12-3-42, 19-3-42, 26-3-42, 2-4-42, 9-4-42, 16-4-42, 23-4-42, 30-4-42, 7-5-42, 14-5-42, 21-5-42, 28-5-42, 4-6-42, 11-6-42, 18-6-42, 25-6-42, 2-7-42, 9-7-42, 16-7-42, 23-7-42, 30-7-42, 6-8-42, 13-8-42, 20-8-42, 27-8-42, 3-9-42, 10-9-42, 17-9-42, 24-9-42, 1-10-42, 8-10-42, 15-10-42, 22-10-42, 29-10-42, 5-11-42, 12-11-42, 19-11-42, 26-11-42, 3-12-42, 10-12-42, 17-12-42, 24-12-42, 31-12-42, 7-1-43, 14-1-43, 21-1-43, 28-1-43, 4-2-43, 11-2-43, 18-2-43, 25-2-43, 3-3-43, 10-3-43, 17-3-43, 24-3-43, 31-3-43, 7-4-43, 14-4-43, 21-4-43, 28-4-43, 5-5-43, 12-5-43, 19-5-43, 26-5-43, 2-6-43, 9-6-43, 16-6-43, 23-6-43, 30-6-43, 7-7-43, 14-7-43, 21-7-43, 28-7-43, 4-8-43, 11-8-43, 18-8-43, 25-8-43, 1-9-43, 8-9-43, 15-9-43, 22-9-43, 29-9-43, 6-10-43, 13-10-43, 20-10-43, 27-10-43, 3-11-43, 10-11-43, 17-11-43, 24-11-43, 1-12-43, 8-12-43, 15-12-43, 22-12-43, 29-12-43, 5-1-44, 12-1-44, 19-1-44, 26-1-44, 2-2-44, 9-2-44, 16-2-44, 23-2-44, 1-3-44, 8-3-44, 15-3-44, 22-3-44, 29-3-44, 5-4-44, 12-4-44, 19-4-44, 26-4-44, 3-5-44, 10-5-44, 17-5-44, 24-5-44, 31-5-44, 7-6-44, 14-6-44, 21-6-44, 28-6-44, 5-7-44, 12-7-44, 19-7-44, 26-7-44, 2-8-44, 9-8-44, 16-8-44, 23-8-44, 30-8-44, 6-9-44, 13-9-44, 20-9-44, 27-9-44, 4-10-44, 11-10-44, 18-10-44, 25-10-44, 1-11-44, 8-11-44, 15-11-44, 22-11-44, 29-11-44, 6-12-44, 13-12-44, 20-12-44, 27-12-44, 3-1-45, 10-1-45, 17-1-45, 24-1-45, 31-1-45, 7-2-45, 14-2-45, 21-2-45, 28-2-45, 5-3-45, 12-3-45, 19-3-45, 26-3-45, 2-4-45, 9-4-45, 16-4-45, 23-4-45, 30-4-45, 7-5-45, 14-5-45, 21-5-45, 28-5-45, 4-6-45,

నాభా సత్యాగ్రహము

కాంగ్రెసు నాయకుల ఆరెస్టు

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి తండ్రివారలు

అకాలీల ఏర్పాటులు

పండిత జవాహర్లాల్ నెహ్రూ ఆచార్యునిగా, పండిత నెహ్రూగారిని ఒక అకాలీజరియోనుడ జయకునులో అరెస్టుచేసి నాభాను కుప్పిరి. ఆచార్యులు ముగ్గురును మండికె వల్లకమామ కట్టుబట్టుచే 188 కింద వారిని అరెస్టుచేసి వారి చేతులకు బెడ్రీలు వేసి వైసి కుల కావలితో జయకును కైలు పై నువకు తీసికొని విచ్చిరిని లాహోరు నేను ప్రతిప్రత్యేదితేది భాటిం దానుండి తిరివార్త నువెను.

మరియొక వార్త

జవాహర్లాల్ గంధానం గిద్దానీగారు ఢిల్లీకుంకి 39 మంది సంఘకార్యదర్శియగు భక్త జస్వంతసింగుగారితో ముక్త సూరుకల్లిరి. అచట జరుగుచున్న న్యాయముగా చూచుటకే వారటకు కల్లిరి. ముక్త సూరుకుండి జస్వంత సింగుగారికొక్కరు జయకుట కల్లిరి. అకాలీ జరిమ ఎటుల నిరోధించుచున్నారో న్యాయముగా చూచుటకు తక్కినముగ్గురు నాయకులు నోచిరి తో నరిపాద్దుకడకు కల్లిరి. అచట ప్రభుత్వముచరలు వారివంద 12 నిరోధించిరి. నాకు వారిలానున్న ఉత్తరువును చూవవలె నని జవాహర్లాల్ గారడిగిరి. నాద్ద లిఖితానుమతు ఉత్తరవు లేదని ఆజియోగిచెప్పెను. నోటిమాటలకు ఉత్తరువులను మేము పాటింపము అని నెహ్రూగారినుడిచిరి. అంతట వారిని ముగ్గురిని అజిలాని అకాలీసత్యాగ్రహులనందరినూడ అరెస్టుచేసి నాభా తీసికొనియాయి. అచట వారవైసి కేసుచేసెదరని తెలియుచు న్నది. జస్వంతసింగుగారునాడ నాభాను కల్లిరిని లాహోరు ప్రత్యేదితేది ప్రకటించెను.

సింధియాస్త్రీమునావిగేషను కంపెనీ

అసామాన్య సమావేశము.

వటాధనము తిరిగి కల్పించుట

బొంబయి, నవంబరు 22:—సింధియాస్త్రీము నావిగేషను కంపెనీవారి అకమాన్య సమావేశము ఈదినమున జరిగెను. ఒక్కొక్కటి రు 75 నిలు వగల 6 లక్షల వటాధనము 4 లక్షలు 50 లక్షల మూలధనమును, ఒక్కొక్కటి 80 రు నిలువ గల 5 లక్షల వటాధనము 1 కోటి 80 లక్షల మూలధనముగా తగ్గింపవలెననియు ఇంకాను ఇదివరకే వటాధన రు 80 ల చొప్పున చెల్లించబడిన 82288 వటాధనము పై నను ఇంకను వటాధన రు 45 ల చొప్పున చెల్లించవలెనని మొత్తమును ద్రుక్షేయ వలెనను తీర్మానమును చర్చించుట కీ సమావేశ మేర్పాటు చేసెను. పూర్తిగా చెల్లించబడిన 16666 వటాధన సంస్కృతము రు 45 చొప్పున తిరిగి కల్పించవలెనని గూడ తీర్మానమున గలను. చాల అన్యవృత్తులు తప్పక తీర్మానము నందరును ఆమోదించిరి. వటాధనము చాలభాగము దైర్యరహిత. ఈసందర్భమున దైర్యరహిత ప్రభుత్వముండితే గాని తమ భవమును తిరిగి యొసగవలెనని నోచుటలేదనియు అభ్యుక్తుడగు నోర్రువు మురార్జీ గారు చెలిపిరి. కొంతవర్షము తిరిగి తిరువార తిరువారాగాక సరళమునాడిచిరి. పూర్తిగా చెల్లించబడిన ఒక్కొక్క వటాధనము 45 చొప్పున తిరుగ చెల్లించుట, అట్టి ఒక్కొక్క వటాధనము రు 80 ల ఖరీదు గల 25 వటాధనము సగ వలెననియు ఇట్లొనర్చుటచే మూలధనము తగ్గింప వలెననియు లేదనియు వటాధన సంఖ్యను మూలము 5 లక్షలనుండి 624999 వరకు పెంచువలెననియు ఈ సవరణ నూదించుచుండెను. ఈ సవరణ చాలా బాగున్నదిని సభ్యులందరించిగా సభిక సంఖ్యా తులన సవరణ మంగీకరింపబడినది. బొంబయి నెహ్రూగారిని కొందరు గొంటుచే అట్టోబరు 5 వ తేదీకి బొంబయి నెహ్రూగారిని ప్రభుత్వము ప్రకటించెను.

మోతీలాలుగారి తండ్రివారలు

రాజప్రతినిధిని కంటాబులవర్తకును నాభా సంస్థాన పాలకొద్యోగిని, నాభాచీపు మేజిస్ట్రేటుకును, నాభా పోలీసు నా పర్సెంటు కు ను, నిన్న (28 వ తేదీ) అలహాబాదు నుండి పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు కంటివార్తల నంపిరి.

“నా కుమారుడు పండిత జవాహర్లాల్ నెహ్రూను 188 క్కను క్రింద అరెస్టు చేసి నాభా సంస్థానమున బంధించిరి తెలిసి నదిగాన నా కుమారునితో మాటలాడుటకు నేను కంటాబు మొయిలలో నాభాకు బజాబుదేరువచ్చాను నేనింకవరకును అకాలీల ఆందోళనమునందు పనిచేయలేదు. ఇప్పుడు నా కుమారుని చూచుటకు వెళ్ళుచున్నాను కాని మరయు ద్వేషము లేదు. నాకు సహజములగు నాట్యలను నే నుపయోగించుకొనుటకు ప్రభుత్వముచరు లేట్టి ఆధ్యంతరమును కలిగించరని నమ్ముచును” అని మోతీలాలు గారు వ్రాసిరి.

జిందానానములో అకాలీలు

జిందా సంస్థానమున గూడ అకాలీలు ప్రచారమును ప్రారంభించిరి. అచట నా సంస్థానమువారు అర్ధము అకాలీనాయకులను అరెస్టుచేసిరి. వారు ఆభోజనదీక్షకు బూసిరి. ఇకర అకాలీలు సుప్రసూరులో సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించి నిర్భయించిరి.

అమృతసరు మండలసిక్కు సంచుసమావేశము

అమృతసరు మూర్ఖున 11 మైల్లదూరముననున్న బాండి యారు. ద్ద 22 వ తేదీని యామంపల సంఘ సమావేశము జరిగింది. అది ఇంచుమించుగా రాజకీయసభ. కొన్ని సంవత్సరముండి అకాలీలు అచటకు వచ్చిరి. వారందరు నువ్వనొందిరి. నాభాను చూచి అకాలీలు దృఢః ప్రతిజ్ఞతో సత్యాగ్రహమును సాగింపవలెనని. అకాలీలు కాంగ్రెసు వారితో కలసి కావలెననియును సాగింపవలెనని దాక్టరు కిమలూగారు నుడిచిరి. అ. (వె)

మునిసిపలు అభ్యుత్థాని విచిత్రచర్య

కొన్నిలర్లు లంచములు వుచ్చుకొనుచుండిరిని

నిందించుట

కన్నూరు, నవంబరు 21:—ఈ దినమున మున్సిపలు సంఘమునా సభకునందు వృత్తిపన్ను నుగురించిన తీర్మానము చర్చకు వచ్చెను. ఆర్. డి. కామరూగారు, ఇట్టి ముఖ్యవిషయములను సరిగ విచారించునందే పరిష్కరింప వలెననియును, దీనినివారణ కొక యువసంఘమును నియమింపవలెననియు ప్రతిపాదింపగా ఓ. జిల్లకరహిమాజ్ కట్టిగారు బహుమతి. ఈ తీర్మానము ప్రతిపాదించుట కంగీకరింపని అభ్యుత్థాని తెలిపెను.

అవమానేటుగాడు:—ఇరులకు కారణముల విచారణకిని మిరమతనిని నిరాకరింపవచ్చును.

అభ్యుత్థాని:—నేను విచారణచేయును.

ముఖ్యుడు గారు:—ఈ విషయము నుపసంఘమునకు కంఠము మిరమతల కభ్యంతరములేదా?

ఈ విషయమున నిదివరకు నేరొకప్పుడు చేతగా నట్టివిషయము. కుపసంఘముల నియమింపవలెననియు కొన్ని కారణములు గలవని తెలిపిరి. ఆ కారణము లేనియో తెలిపెదరా?

అభ్యుత్థాని:—ఎందుచేత ననగా, కొన్నిలర్లు లంచములు వుచ్చుకొనుచుండుటచేత.

మహాత్ముడు మహాత్ముడు, అనాథుల రహిమాజ్ నేర్, ఓ అల్లూర రహిమాజ్ కట్టి, కిదన్ కాడిగార్లుకు మరొకందఱును అకాలీల సభనువదిలి కల్లిరి. అభ్యుత్థాని సభ్యులకవమానకరము గుండములకు నువ్వులుచేత సభ అపివేయవలెననియు కొందరు తీవ్రమునననని అభ్యుత్థానిగారు అభ్యుత్థాని గారి సభను విడిచి వెళ్ళెను.

బీహారువరదలు

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

38 గురు మరణించుట

పాట్నా, నవంబరు 22:—ఇటీవల నీరావృతమున సంభవించినవరదల సందర్భమున ప్రభుత్వసభ్యులకు గొప్ప మెక్కున్నది, నీరావృతము ఆ ప్రదేశములందు వ్యవసాయ మునర్జివచ్చిరి. ఈవరదలను గురించి ప్రభుత్వ ప్రకటనమునం దీసభ్యు ల్లికిందివిషయముల చెలిపిరి:—ఈ వరదలు 600 చ. మైళ్ళు వ్యాపించెను. కాని ఈవరదల యొక్క తీవ్రతనుబట్టి వాచియెడల నిండుగుల గలిగిన ప్రాంతములు ఆతీవ్రతను గలగజేయవలెనని స్పష్టముగ నున్నది. 38 మంది మనుష్యులు మరణించిరి. మొదట అనుకోనిన బానిసంపై పశువులనవ్వము చాల తక్కువ. కొట్టుకొనిపోయిన పశువులలో చాల భాగము తిరిగి రక్షింపబడినది. ఇంకవరదలు 1244 పశువులు గావ్విం చుటలేదు. వరదలవలన రాల్చిన ప్రదేశమున సభికముగ నవ్వము గలిగెను. ఈ ప్రదేశమున చాల లోతున క్రొత్త మట్టి పేరుకొనియుండుటచే రాబోవు క్రొత్త వైరులు చాలా భాగము కల్గివచ్చినవి మంచి కంటాబు లభించును. వైరులకంటే గృహములకు చాలా నష్టము సంభవించెను. మొత్తము 44091 గృహములు ఇదిల మయ్యెను. వీయొక్క గ్రామములందు ప్రతిభక్తు రమును వరదలచే గృహములు కూలుట సామాన్యమగుటచే నీ గ్రామముల వారు తమగృహముల పునర్నిర్మాణమునకు ప్రభుత్వము వారిని సహాయము గౌరరు. ఈ సాంకేతికములందు గృహములు సామాన్యముగ తాత్కాలికముగ విధమున నేర్పించుకొందును.

ప్రభుత్వమువారు బాధితులకు రు 10 లక్షలను ఋణము అంగను. ఒకలక్ష నుచిరముగను నొసగదలచిరి. ఈ తీర్మానము గొప్ప మొత్తమును గురించి ఆలోచించునపుడు, దేవాదాన్యము గలిగి పనిచేయుకరగతివారికి రాబోవునెలలో కావలసి నంత పనిచేయునను విషయము ను గమనింపవలెను వారు వెళ్ళుకొనిండ్రియను రైలుమార్గములలో రోడ్లను మరమ్మతుల నొనర్చుటకు చాలమంది కార్మికులు గావలసియుండురు. జిల్లా తాలూకా పురపాలక సంఘములు రోడ్లను బాగు చేయుటకుగొప్ప మొత్తములను వెచ్చించెదరు ఇ. వి. రైల్వేవారు మరమ్మతులకు నెల 15 లక్ష రూపముల చొప్పున విను లక్షల నివ్వకు వెచ్చింపవచ్చును. వరదలచే బాధపడిన రైలుమార్గమునకు సమీపమునకును గ్రామముల నుండియే ఇరులకవలెననియు కూలీలను దీసికొనెదరు. కృతసాయకులకు గ్రాట్టుకొనకుటకు రు 4500 అను, ఈ తీర్మానము గొప్పముటకు రు 5000 అను ఉద్దేశములను వరదలచే బాధపడిన ప్రదేశముల వెచ్చుటను వ్యాధులు వ్యాపించి ఆలోగ్యవంతముగ నున్నవలకు ప్రభుత్వము వారంతయు సంతసించుచున్నారు. ఆలోగ్యాభివృద్ధియందే ద్వైరాజకీయ ప్రకటనవారము గన్నరచిన సమాచారమునకు ఆలోగ్యకాభాధ కారి కృతజ్ఞుడు తెలిపెను.

బొంబయి వరదలు

భవనముకూలుటచే మరణములు

బొంబయి, నవంబరు 22:—ఇటీవల సభిక వృష్టిరస బొంబయియందు గలిగిన వరదలవలన గలిగిన నష్టముల వివరములు తెలియకచ్చెను. ఎలిఫెంట్లను సర్పిలునందు అయినవర్తముల భవన మకమ్మాల్లుగా కూలెను. ఈ భవనమున నొక అంతిములో రాయి కురు కార్యాలయమున దైర్యరహిత అధి ఇంటిజిన్నుకు చుట్టిగా కు గలరు. అట్లునూలుటచే మేడ మెట్లు పూర్తిగా కులిలమయ్యెను. చుట్టిగారును వారికుటుంబమువారును బయటకు వచ్చుటకు వీలు లేక నిస్సహాయులై యుండిరి. అంతట వైరు బ్రగడం వారుకచ్చి ప్రక్కనున్న ఇంటిమీది నుండి కల్లి వారిని రక్షించి నెండుగురు కల్లిరి. ఈ భవనముపై పుకూలుట వలన ప్రక్కనున్న ఇంటిలో ఇరువురు వైపులను మరణించి ఇరువురు గాయములు తగిలెను.

రంగూను 22:—బర్రావరదల సహాయాధి కి. తనవరు లక్షయ్యపములు తీసుకొనెను. ఇందు 25 వేలను రంగూను కుర్చు, కల్లుచూ రొసగిరి.

సిద్ధా 28:—1200 మైళ్ల దూరమున పర్వతములుండ,
ఈయనదయము 2 x 22 ని అవతల ఒకమాదిరి భూకంపము జరిగి
నటు సిద్ధాశుభదరి సిద్ధాశా గాఢభక్తితో దేవునికృత్యము.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1923 సం. సెప్టెంబరు నెల 24 వ తేదీ

సోమవారము

స్వరాజ్య పక్షము

సహాయనిరాకరణపక్షమునకు దీర్ఘ కాలగ్రెసు నిర్ణయము ఎంత వెగటుగ దోరినను, దాని ననుసరించుట యుక్తము. మే మిదివరకు సూచించినట్లు, దీర్ఘ కాలగ్రెసు తీర్మానములు, గాంధీమహాత్ముడు సూచించిన య స్వతంత్ర్యము దొలగె ననుటకు సందియము లేదు. సహాయనిరాకరణోద్యమము వల్ల మరల ప్రజలలో నుత్సాహమును పురికొల్పుటకు తీరని ప్రయత్నము మానెనుమనెరి, శాసన సభాబహిష్కార ప్రచారము జరుగగూడదనియు, శాసనసభా ప్రవేశమున కడ్డుదొలగిం బడె ననియు తీర్మానించుటచే, నిరాకరణపక్షమునకు ఆశాభంగము గలుగుట సహజము. ఇట్టియవకాశము మరల మూడువార్సములవరకు గాని రాజాలదు. దానిని కోల్పోయినపిమ్మట, ప్రజలలో నిరుత్సాహమును, సందియములను ప్రజలుట సహజము. వారి దృష్టిపై సహాయనిరాకరణము నుండి దొలగి సహకారము సంకతు మరలినను ఆశ్చర్యమండదు. దీర్ఘలో సమాధానతీర్మానము సంగీకరించిన మహమ్మదాలీ, కియా, గిద్దానీ, యొదలగు బహిష్కారవాదుల కే సంగతులు దెలియకపోలేదు. స్వరాజ్యపక్షము ఎటులయినను తమవంతుల నెగ్గవలయు నని పట్టుబట్టి, కాంగ్రెసుతీర్మానములను తృణీరించుటకు సిద్ధపడినపుడు, మరల నైకమత్యము చేకూర్చుటకేమి, కాంగ్రెసుప్రతిష్ఠను కాపాడి దాని విచ్ఛిన్నమును ఆటంకపరుచుటకేమి, మహమ్మదాలీ ప్రభృతులు సమాధానమున కంగీకరించిరి. కాంగ్రెసుతీర్మానము తెట్టివి యయినను దానిని ప్రమాణముగ సంగీకరించి, ఇంతవరకును కాంగ్రెసు గౌరవమును నిలుపుటకై పాటుబడుచున్న ప్రజలయనిరాకరణపక్షము, నేడు కాంగ్రెసుతీర్మానములకు వ్యతిరేకమగు కార్యమును చేపట్టుట, భావ్యము గానరదు. స్వరాజ్యపక్షమువారి కనుకూలమగు తీర్మానము గావించబడుటచే, వారు నిర్వహించవలసిన బాధ్యత మిగుల విస్తారముగ గలదు.

అభిమానధర్మమునకు శాసనసభా ప్రవేశము వికల్పమని ఎంతజెప్పినను, స్వరాజ్యపక్షమునకు నిచ్చి కి బోయెను. శాసనసభలలో ప్రవేశించినను, అ సహాయ మార్గమును కొనసాగించుటకు వీలుగలదని స్వరాజ్యపక్షము వారు వాదించుచుండిరి. తమ వాదమును రుజువు చేయుకొనుటకు, వారి కవకాశ మియబడినది. వారీ యవకాశము నెటుల వినియోగించెదరో కాలమే దెలుపగలదు. అనుభవమువంటి గురువు మరెవ్వరిగూర్చి. అనుభవమువలననే సందియము తొలగును దీరిపోవు. భిన్నవాదముల పటిష్ఠత వ్యక్తమగును. తాము గోరిన ఫలము నాన్వాయించుటకు స్వరాజ్యపక్షమునకు వీలు గలిగినది. శాసనసభలో తెరుచు, సహాయ నిరాకరణమును కొనసాగించుటకే యని, దాను నెహ్రూ ప్రభృతులు చెప్పిరి. కాంగ్రెసురహితుడు అసహాయ బుద్ధితో బ్రవేశించు వారలనే శాసనసభల కంప

వలయునని, దానుగారు కాన్పూరులో హెచ్చరించిరి. శాసనసభలలో అధికారవర్గముతో పోరాడుటకు తాముపయోగించెడి సాధనపు స్వభావముపై విజయ మాధారపడునని, వండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు ఆ సభలో నుడివిరి. స్వరాజ్యపక్ష పత్రికయగు "స్వదేశమిత్రను" గూడ యీ విషయమునే స్థిరపరుచుచున్నది. సమాధాన తీర్మానము, కాంగ్రెసునందు గల విశ్వాసము నేమాత్రము చలించుకేయదనియు, శాసనసభల ఎన్నికలలో చాల్చుటకు కాంగ్రెసుసభవా రిచ్చిన అనుజ్ఞ సహాయ నిరాకరణము నవలంబించుటకీ మాత్రమే వర్తించుననియు, సహకారమార్గము నవలంబించి నిర్మాణకార్యక్రమమును పెంపొందించుటకు శాసనసభలలోకి బోవచ్చుననుట ఆ ప్రతిపక్ష మనియు, స్వదేశమిత్రను పత్రిక నుక్కి దెలుపుచున్నది. ఈ సందర్భములబట్టి, సహాయ నిరాకరణ పక్షమును కొనసాగించు నిమిత్తమే స్వరాజ్యపక్షము శాసనసభలలోకి బోవలసియున్నది.

శాసన సభలలో ప్రతిష్ఠాభవనల నవలంబించుట దక్ష స్వరాజ్యపక్షము వేరొక మార్గము నవలంబించుట కవకాశము లేదు. శాసన సభలలోజేరి ప్రతిష్ఠాభవన సలుపుట సాధ్యమగు నా గా దా యని చర్చించబడి లేదు. సాధ్యపడదని ఇతరులకే తెలుపడెను. ఒకవేళ సాధ్యపడినను అసహాయోద్యమధర్మము నది ఎటుల పెంపొందించునో తెలియదు. ఆ విషయముటుండ, స్వరాజ్యపక్ష కార్యక్రమమున, అప్పుడే యొక మార్పు జేయబడినది. ఇంతవరకును, స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభల నన్నిటిని వశపరుచుకుందురని తెలుప బడుచుండెను. దేశభ్యుదయమునకు విరోధముగ బనిచేసెడివారు, శాసనసభల నాక్రమించుకొండ, తామే వానినాక్రమించి అధికారవర్గమును స్తంభింప జేసెదమని, స్వరాజ్యపక్షము ప్రకటించు చుండెను. కాని స్వదేశమిత్రను పత్రిక వేరుసంగతి దెలుపుచున్నది. సామాజ్య శాసన సభపై మాత్రమే స్వరాజ్యపక్షము తనదృష్టిని కేంద్రీకరింప నిశ్చయించుకొనెనట. దీని యర్థమేమి? సామాజ్య శాసన సభయందు మాత్రమే స్వరాజ్యపక్షము వారధిక సంఖ్యలతో బ్రవేశించుటకు బ్రయత్నించెదరు. రాష్ట్రీయ శాసన సభలను వశపరుచుకొనుటకు, వీరుతంటాలు పడరనుట నిశ్చయము. శాసనసభలలో బ్రవేశించిన పిమ్మట వానిలో నే కార్యక్రమ మవలంబింపవలయునో, ఆ విషయమును వీరు డిశంబరు నెలలో నిర్ణయించెదరట. తామవలంబింప దలచిన కార్యక్రమమును ముందగ ప్రకటించుకొనుట, స్వరాజ్యపక్ష విధానమున గొప్పలోప మనుటకు సందియము లేదు. నిర్ణీతమగు కార్యక్రమము లేకుండ, స్వరాజ్యపక్షమువారు వోటరుల నెటుల ప్రోద్బలపరుపగలరో తెలియదు. శాసనసభలలో జేరినపిమ్మట నేమిజేయవలెనో స్వరాజ్యపక్షమునకే స్పష్టముగ దెలియకుండగ ఇతరులకెటుల గోచరించును? వీరిలో నందరును ప్రతిష్ఠాభవనల కంగీకరించువారు గారని ఇదివరకు దెలిసిన విషయమే. ఇప్పటికయినను ఆభేదములు తొలగినటుల గనుపింపవు.

ఇండియా ప్రభుత్వము నిరంకుశత్వమునకు నిలయుమయినను, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు మాత్రము భిన్నముగనున్నవా? అధికారుల నిరంకుశత్వము, రాష్ట్రీయములందు యభేచ్ఛగ కొనసాగుచున్నది. శాసనసభలు దీనినావజాలకున్నవి. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ విధానము ట్రాన్సుఫర్డు శాఖవారిచే ప్రోద్బలపరుప బడుటలేదు. ద్వంద్వప్రభుత్వ కద్ధతి విఫలమయ్యెనని మంత్రి పదవిని నిర్వహించిన చి

తామణిగారు అనుభవ పూర్వకముగ వెల్లడిజేసి యుండిరి. లా, ఆర్డరులను నిర్వహించుపట్ల నేమి, ప్రజలజన్మ స్వాతంత్ర్యములను భంగపరుచు పట్ల నేమి, అధికార కద్ధతులుమార్పు జేసెదలేదు. మంత్రులు కార్యనిర్వాహక సభవారి కద్ధతులకు తల యొగ్గవలసి వచ్చుచున్నది లేనిచోటుల సంఘర్షణ ముదయించుచున్నది. పేరున రిజర్వుడు శాఖ యని యు, ట్రాన్సుఫర్డు శాఖయనియు విభజనమున్నను, గవర్నరుగారు ఉభయ శాఖలతోను సంప్రతింప వలయు ననియున్నను, రిజర్వుడు శాఖవారియుత్తరువులు మొత్తపు ప్రభుత్వమువారి పేరుతో వెలువడుచున్నను, కరిపాలన విధానస్వభావము మారకేదనుట తేటతెల్లము. రాష్ట్రము లందును స్వతరి పాలన మే మూలము గనుపింపదు. ఇట్టి స్థితిలో కేంద్రప్రభుత్వముతోబాటు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములను నిరంకుశముగ మే గుచున్నవి సామాజ్య శాసనసభలను వశపరుచుకొనుట యవసరమని స్వరాజ్యపక్షము వారెంచుచో, రాష్ట్రీయ శాసన సభలను వశపరుచుకొనుటయు అంతికిన్న నవసరమగుచున్నది. రాష్ట్రీయ శాసనసభలను నదలిపెట్టి కేవల సామాజ్య శాసనసభను మాత్రము వశపరుచుకొన దలచుటవలన, వారి యుద్దేశమునకు భంగము వాటిల్లును. ఐనను ఇదియంతయు స్వరాజ్యపక్షము వాదన. వారియుద్దేశ మెంతవంకు నెఱవేరునో, అసహాయవాదులు కరికించుచుందురు. స్వరాజ్యపక్షమువారి శాసనసభా ప్రవేశ ప్రయత్నములో, కాంగ్రెసుసంఘము లెంతమాత్రము జోక్యము గలుగజేసికొనవు. కాంగ్రెసు ధనము ఎన్నికల కుపయోగింప వీలులేదు. కాంగ్రెసు పేరుతో స్వరాజ్యపక్షమువారు ఎన్నికలలో పాల్గొనజాలరు. శాసనసభా భ్యర్థుల విషయముతో కాంగ్రెసు సభకెట్టి సంబంధము లేదు. స్వరాజ్యపక్షము వారు స్వంత బాధ్యతపై ననే, తమ ప్రయత్నములను కొనసాగింప వలయును.

కాంగ్రెసునందలి ఉభయపక్షములకును మధ్య శాసనసభల ప్రశ్ని విషయమై విభేదమున్నను, తదితర కాంగ్రెసు కార్యక్రమము కొరకు ఉభయపక్షములను కలసిమెలసి పాటుబడుట శ్రేయస్కరము. చిత్తరంజనదాసుగారు నిర్మాణకార్యక్రమముపై తమకు గల విశ్వాసమును దృఢపరుచు లెంతయు అనుకూలముగనున్నది. కద్దరునందును, రాజము నందును, తమకు నమ్మకముగలదనియు, వీనికి తాము ప్రతికూలులమనువార్త యబద్ధమనియు, దానుగారు తెలుపంచిరి. అందుచేకద్దరు నిర్మాణము పూర్తియగుటకును, నిర్మాణ కార్యక్రమము సంజాబు మెయిలు వేగముతో కొనసాగుటకును, దానుపక్షమువారు పాటుబడుట యవశ్యకతరవ్యము. కద్దరును గూర్చియు రాజమును గూర్చియు నిర్మాణ కార్యక్రమము గూర్చియు, స్వరాజ్యపక్షమువారి కరిహాస మికి చాలింపబడునని ఎంచెదము. కద్దరు నిర్మాణమును పూర్తిజేయుచో, బ్రిటీషు వస్తు బహిష్కారము నందొక ముఖ్యాంశము నెఱవేరును. కద్దరును బూర్తిచేయుకొండ, బ్రిటీషు వస్తు బహిష్కారముని కేకలిగిన ప్రయోజన ముండదు అచరిణిలోనికీరాని తీర్మానముల గావించి ఇసు మంతయు ప్రయోజనముండదు. శాసనోల్లంఘనతీర్మానమును, దానుగారును నెహ్రూగారును ఆమోదించియుండిరి. దీనిని జయప్రదముగ సాగించు భారము, వీరిమీద గూడ నిలిచియున్నది. శాసన సభా ప్రవేశము గాక మిగిలిన యంశముల నన్నిటిని, స్వరాజ్యపక్షమువారు శ్రద్ధతో నిర్వహించుచో, ఉభయపక్షములకును గుదిరిన సంయోగము చెడకుండ నిలచును. దేశసేవకై కలిసి పాటుబడు

టచే, ఉభయపక్షముల భేదభావములు పుట్టి పోవును. కాననభల విషయమున నయినను స్వరాజ్యపక్షమువారు గణావళమును నెట్టికొని, త్వరలో నపహాయవాదులతో చేతుల గలిపెదరని నమ్మకము. కాంగ్రెసు క్రకటిము, అనవాయో ద్యమ క్రఖ్యాతిని భంగపరుపకుండ, స్వరాజ్య పక్షమువారు కృషి నలుపుచో, డిల్లీ కాంగ్రెసు తీర్మానమువలన గలిగెడి నష్టము త్వరలో దొలగి పోగలదు.

నాభా సత్కారము

నాగపురపు సత్కారము ముగిసిన తేదో, నాభా సత్కారము మారణమయ్యెను. ఇది మరల అఖిలభారత క్రాంతి యుగముల అధికారులు ప్రవర్తించుచున్నారు. నాభా మహారాజును పదభ్రష్టుని జేయుటవలన, సిక్కులలో మితిలేని యశం ల్పై గలిగినది. ఇందుకు దోడగ, క్రస్తుతపు నాభా కరిపాలకులగు ట్లెపుగారు మిత యుత్తరువులను క్రకటించుటచే, కరికితులు క్షిప్తముగు చున్నవి. జెయిరానలోని గురద్యారాలో సిక్కులు జేరి మరణింపవలన నలుపుకొనకుండ నిషేధింపబడిరి. అక్కడకు బోయెడివారు అరెస్టుజేయబడిరి. ఇందు వలన అకాలీల ఆగ్రహము పెరిగెను. వారు సత్కారమును ప్రారంభించిరి. అకాలీకు గలిగిన బాధలు మిక్కుటములని ఇదివరకు జేరనవారలు తెలిపియుండెను. కాని ఇట్టి బాధలవలన, అకాలీల నిశ్చయ మింకను బలపడును గాని తగ్గిపోవనరదు. అకాలీశక్తి నెరిగినవారెవరును, ఇందువిషయమై సందేహపడజాలరు. క్రస్తుత సంచుర్ణణయందు, అకాలీలు తమ కట్టుదిట్ట నేమాత్రము విడువగూడదని అమృతసర సమావేశమువారు హెచ్చరించిరి. కాంగ్రెసు శాసనోల్లంఘనోద్యమమునందు జేరవలయునని, డాక్టరు కిన్నాగారు అకాలీలను హెచ్చరించిరి. అకాలీ లిండుకొరకు శక్తివంఛన లేక తొడ్డుదెదరి, వారి నాయకుడు కాంగ్రెసు సభలో దెలిపియుండెను. నాభా సమస్యను కేవల స్థానికముగ నుంచక, అధికారులు దానిని పెద్దజేసిరి. డిల్లీ నుండి నాభాకు వెడలి అక్కడిపరిస్థితులను స్వయముగ గమనగొనదలచిన జవహర్లాల్ నెహ్రూ, గిద్దానీ, సంతానంగర్లను నాభా అధికారులు అరెస్టుజేసి, వ్యవహారమును మరింత విషమస్థితిలోనికి దెచ్చిరి. కాంగ్రెసుసభ ముగిసిముగియుక ముందే, శాసనోల్లంఘనమున కవకాశ మొసగబడెను. ఫిరుమువ్యయను, అకాలీల జతలయెక అధికారులుల బ్రవర్తించుచున్నారో కనుగొనుటకు వెడలగ, ముందుకుబోకుండ నాపి వేయబడిరి. ఇటుల నాపి వైచుటకు వ్రాత మూలమున నుత్తరు వీయవలయునని గోంగ, అట్టియుత్తరువు తనయొద్దలేదని ఉద్యోగి జెప్పెను. నోటియుత్తరువు తాము అనుసరింపజాలవని, నాయకులు దెలువగ, వారు అరెస్టుచేయబడిరి. సుప్రసిద్ధనాయకుల అరెస్టుతో, నాభా సత్కారము అఖిలభారత సమస్యయైనది. ఇందువిషయమై, కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమువారు గూడిభివ్యక్తిరస్యమును వెంటనే నిర్ణయించుటవసరమగుచున్నది. స్వాతంత్ర్య నిరోధ మెక్కడ గలిగినను, దానిని తొలగించుట చేతనే స్వరాజ్యము సిద్ధించును. జన్మస్వాతంత్ర్యములను కాపాడుకొనుట వలననే, భారతజాతి ఆత్మగౌరవమును రక్షించుకొనగలము. భారతీయుల దృఢనిశ్చయ మీశమయమున వెల్లడియగుట ముఖ్యము.

సామ్రాజ్యాభ్యుదయము

కెనడా క్రాంతినిధియగు మెకెంజీగారు, ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సుకు వెడలుచు, కెనడాకు ఎట్టి యిబ్బందులు లేవనియు, కెనడాపక్షమున తామే మియు గోరవనియు, ఇంగ్లండుతోగలసంబంధము నందు తమ కెట్టి మార్పు అక్కర లేదనియు, దెలిపిరట. కెనడా వలె, హిందూదేశము గూడ ఇట్టిరకటనను జేయ వీలగుచో, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యాభ్యుదయము త్వరలో చేకూరునుటకు సందియము లేదు. సామ్రాజ్యమునందలి ప్రతిభాగమును సం తృప్తిజేందునపుడే సామ్రాజ్యమునకు కీర్తిలుగును. పరాధీనత క్రిందనలుగుచున్న హిందూదేశమునకు సామ్రాజ్య సమావేశమున పాల్గొనుటకు మనస్సెటులయ్యెనను? కెనడాకుగల సంతృప్తికే, స్వరాజ్యావధివమే కారణమగుటకు సందియములేదు. హిందూదేశము గూడ తృప్తిజేందవలెననిన, ముందుగ పరాధీనత దొలగి స్వరాజ్యము సిద్ధింపవలయును. అంతవరకు హిందూదేశము సామ్రాజ్యముగాంచి గర్విపడజాలదు. అధినివేశ రాజ్యముల యభిప్రాయ మునిన, ఇంగ్లండు ఎంత గౌరవించునో జూపుట కొక నిదర్శనము చాలును. బ్రిటిషువారి విదేశకదృతులను నిర్ణయించుటలో తమకు భాగముండవలయునని, అధినివేశ రాజ్యముల గా రిదివరకు గోరుచుండిరి. జర్మను సమస్య విషయమై బాల్కువినుగారును పాంకేజు గారును ముచ్చటించినటులను, ఉభయయులను అభిప్రాయములం దైకమత్యము గుదిరినటుల, వార్తలు రెలిపెను. అధినివేశ రాజ్యములతో యోచించకుండ, విదేశకదృతిని ఇంగ్లండు నిర్ణయించుచున్న దని, అప్పుడే క్రతికూల వ్యాఖ్యానములు బయలుదేరెనవి. బాల్కువినుగారుచే అధినివేశ రాజ్య మంత్రులతో తప్పక యోచించెదరని తెలియుచున్నది. ఇందునుబట్టి అధినివేశ రాజ్య ప్రాబల్యమును గ్రహింపవచ్చును. స్వపరిపాలనము ననుభవించెడి భాగముల యభిప్రాయములను చురుకైన తృణేకరింప వీలుండదు. హిందూదేశమే స్వకరిపాలనము ననుభవించుచున్న యెడల, దక్షిణాఫ్రికాలో నేమి, కెనియాలో నేమి, భారతీయులస్థితి యిపు టి యంత యభ్యాసముగ నుండెడిదిగాదు.

ఇంగ్లండు : నిరంకుశత్వము

బ్రిటిషు నిరంకుశత్వమును గూర్చి డాక్టరు ఆనిబిసెంటుగారు రొక కరచిత్రమును ప్రకటించిరి. ఇంగ్లండు జేమముగోరెడి బిసెంటుగారి వాక్యము లకిక యోక్తులు గాజాలవు. స్వేచ్ఛకును, స్వాతంత్ర్యమునకును ఒకప్పుడు పట్టుగొమ్మగనుండిన ఇంగ్లండు నేడు నిరంకుశత్వమునకు నిలయమయ్యెనని బిసెంటు గారు వగచుచున్నారు. హిందూదేశముకట్ల ఇంగ్లండు జూపుచున్న నిరంకుశత్వమునకు నిదర్శనముల జూపుచు, హిందూదేశము నందే గాక ఇంగ్లండునందుగూడ నిరంకుశత్వము పెచ్చుపెరుగుచున్నదని, బిసెంటుగారు చాటిరి. హిందూదేశమున బనిచేసిన అధికారులు ఇంగ్లీషు ప్రభావిత జీవితమును గూడ ప్రేరేపించుచున్నారు. సంస్కరణముల నెసగక తప్ప నపుడు, హిందూదేశమునకు నిరర్థకముగు సంస్కరణములు ప్రసాదించబడెను. ఆచరణలో నవి మరింత ప్రయోజనరహిత మయ్యెనని బిసెంటుగారి తలంపు. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము దొలగిపోయెను. సైనికవిధానము దేశభారము నధికముజేసెను. సామ్రాజ్యకాననభవారి సమృద్ధితో మాత్రమే పన్నులు విధింపబడునను వాగ్దానము అంతరించెను. సర్వభిక్షులు అధికారము బ్రయోగించి ఉప్పుపన్నును విధించుటచే,

కాననభావయోజన మంతరించెను. ఇప్పటికయినను, ఇంగ్లండు తన దుస్థితిని గ్రహించి, నిరంకుశత్వమును విడనాడవలె నని బిసెంటుగారు గోరుచున్నది. లేనియెడల రోమువలెనే ఇంగ్లండునకు ముప్పువాటిలునని బిసెంటుగారు భయపడుచున్నారు. ఇటుల దెలుపుటలో, బిసెంటుగారు ఇంగ్లండుపై గల యభిమానముచే ప్రేరేపితరైనటుకు సందియము లేదు. దూరదృష్టి గల ఆంగ్లేయులెవ్వరయినను బిసెంటుగారితో నేకభవించక తీరదు. ఇంగ్లండు త్వరలో వేల్కొని, ప్రాచ్యఖండమునందు తన కదృతులను మార్చుకుని స్వేచ్ఛను క్రసాదించుచో, తన గౌరవమును నిపుడయినను నిలుపుకొన గలదు. తడవుజేసినకొలదియు, నష్టము గలుగును గాని లాభ ముండనేరదు.

స్థానిక వార్తలు

హైకోర్టు ప్రధానన్యాయమూర్తి:— గౌరవ కాల్యమన్యాయమూర్తి షిఫ్టువద్దకు తరలించి రాజీనామా నిచ్చి క్షిప్తమునెలవుట హైకోర్టు మాయటతో ఇంగ్లండుకు తిరిగి వెల్లెదరి తెలియుచున్నది.

ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహక సంఘము:— ఇప్పుడు సెలవులోనుండి సీమోన్సు ఏ. ఆర్. న్యూగారు మద్రాసుకు ఆజ్ఞాపక 27 తేదీ వాటికి తిరిగివచ్చెను. అప్పుడు ఆర్. ఏ. గ్రహంగారు సెలవు నుడయ్యెను. గ్రహంగారు మరల గౌ. నరే ఛారజ్యూటాడేసాంటరు 1924 మేలో పి. ఛక్రవర్తి నవాజీకి తిరిగివచ్చి వారిపాత్ర పనిచేసెదరు.

అఖిలభారత దేశీయదేవాంగమహాదినసభ:— జాతీయము హిందూమూలములలో 28.9.28 తేదీ వరకుంకి గంటలకు 10 షిట్టి. త్యాగరాజు శ్రేష్ఠిగారి అధిక్షతమున కళకరిగి అఖిలభారత దేశీయ దేవాంగ మహాదినసభ ను జరుపుటకు కొంతవర్షము కిరిగిపెట్టబడిన అఖిలదేవతలను అభినందించుటకు 28 షిట్టి త్యాగరాజు శ్రేష్ఠిగారిని ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగాను మచ్చు. హిందూమతాన్ని తెలిసిగారిని ఉపాధ్యక్షులుగాను కమిషనారిటీ బి. ఏ. జ్ఞానమసామిశ్రేష్ఠి కింజల నుబ్రహ్మణ్యము ముత్తసామిశ్రేష్ఠి పాశ్చిమ రామకృష్ణయ్యగారును కార్యదర్శులుగాను పమ్మి బుజుగురాంశ్రేష్ఠి గారిని కోశాధ్యక్షులుగాను కొంతమంది సభ్యులను కమిటీమెంబరులుగాను యేర్పరిచిన తరువాత అధ్యక్షులకు మండములతో సభ ముగింపబడెను. (బి.వి.తేలి)

లేబరు కిసానుపక్షము

చూలెవారి అల్లరి

నిన్న సాయంత్రము హిందూస్థాన్ లేబరు, కిసాను పక్షముయొక్క సభ్యులు వచ్చిరి తిరుచిక్కలూరి కమిటీతరమున పెద్దసభ జరిగెను. శ్రీయంత సి. రామచంద్రయ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఎమ్. సింగరేణుశ్రేష్ఠిగారు అనంతరం యాదభట్ల కార్మికులకుగల సంబంధమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. చూలెవందీగచ్చిన కొండరు, కార్మికులు ఉపన్యాసమును ప్రారంభించుటకుందు వచ్చి చాల అల్లరిచేసి కల్లాలము గాంచి ఉపన్యాసమున కాటంకము కల్గించిరి. చాల విదభావమునందలి పీరిచికాకు చాల గలముండెను. తుదకు వారెవరిచిపోయిరి.

జవాను విమోచనముగూర్చి కొంతవరకు ఉపన్యాసమును చేసి పీఠుపై మనమందరము దయాదాక్షిణ్యములు కలిగి యుండవలెనని అజ్ఞాది బోధించుచున్నదని జెప్పెను. ఉదాహరణమును మిలటరీలకు కొంతవరకు యేదోకాగమును నిర్మించి నుద్దేశించియున్నారని తెలిపెను. అందు 500 మంది మిలటరీలున్నారు. సర్కారువారు యీ 500 మంది పీఠులకు చేతనయిబ్బందిని తొలగించమని, కాంగ్రెసువారిని, కమిటీను, భారతీయులందరిని ఆదున జేమకొనెను. ఆపక్షమునకు భవనము లేకుండుటచే భవనసాయము జేయమని కోరెను. అతడు యాభ్యుముగా రెండుసంకలముల జెప్పెను. స్వరాజ్యమునకు వచ్చువరకు కార్మికులపీఠి కాగునదను. స్వరాజ్యమునకు వచ్చిన

హైకోర్టు వార్తలు

[కా. వ్యా. ఫిలిప్సు, వేంకట సుబ్బారావుగార్లు]

గంజాబల్లా జడ్జి చేసిన ఒక కేసుపై గర్నమెంటు పీఠం ఆశీర్వాదముగా ఈ కేసులో న్యాయమూర్తులు తీర్పు చేసినది. ఇరువురను ప్రత్యేకాధి ప్రాంతములను తెలిపిరి. ఎం. బొల్కప్ప రావు పంతులును మరి కొందఱును గంజాబల్లా కోర్టులో కభ్యర్థులుగా దావా తెచ్చిరి. జమీందారుల పేష్కరును కార్యదర్శియును నాటికి నామాలియా అను గ్రామము యొక్క రాబడి పొలముల జమీందారీ లెక్కలలో చేర్చబడినందున, కనుక ఆ గ్రామమును ప్రభుత్వమువారు తీసి కొనిదానిని సంతృప్తులగు కేసును నిర్ణయించు మీలతనని బొల్కప్ప రావు తంతులు అగ్రేరాలు దావా చేసిరి. దీనిపై వాదమునగీరించి తీర్పు వారి కనుకూముగ చెప్పెను.

అప్పీలునందు ప్రభుత్వమువారు గర్నమెంటు పీఠం వాదించెను. ప్రభుత్వమువారు స్వయం ఇమ్మిటాటికి జమీందారి ప్రాంతములని భూములపైని కొత్తకు అందుచేర్చి యందేదేను అప్పటికి అవి ఇవాళుకానో కొద్దికొద్దిగా చెల్లించుట విగనో యందేదేనైనను, 1802 వ సంవత్సరపు కర్మనెంటు పేష్కరులు ఈ ప్రభుత్వ ప్రకారము జమీందారికి కొలదిమాత్రపు పన్ను చెల్లించు భూములనుగాని ఇవాళులను గాని చేర్చుటకు మీలతనందేను.

రెస్పాండెంట్ల పక్షమునః. పాంబళి రావుగారున ఎన్. రామారావుగారును పోజురై వాదించిరి. పేటల్కంటు కాలము నాటికి గ్రామవాసులు అజ్ఞాతములైనందు, గ్రామము బాగీరుగ నున్నంత మాత్రమున, కొందఱు నున్న ఆ దై మాత్రమే యలోపించి ఓడని యనకొనరాదు. ప్రభుత్వము వారు వెనుకటి లెక్కలను జూపిన యెడల గ్రామవాసులుబట్టి కేసును నిర్ణయించుదని విదితము కాకదిని రెస్పాండెంట్ల పక్షమున వాదించుదేను.

న్యాయ ఫిలిప్సుగారు గర్నమెంటు పీఠం వాదమునగీరించియు తీర్పు చేసెను. న్యాయ వేంకట సుబ్బారావుగారు రెస్పాండెంట్ల పక్షపు వాదమునగీరించెను. ప్రభుత్వము వారు అనగా మైన లెక్కల ప్రస్తావనలను జూపరై. కేసువారికి క్రిత కాలమునందున కలది వ్యావేంకట సుబ్బారావు గారు కొందఱు దుష్కర్మతో యోగింపించి అప్పీలుతోపాటు చేసెను.

[కా. వ్యా. ఫిలిప్సు, కు. శాస్త్రిగార్లు]

లెంబావూరు సంస్థానము కేసు

న్యాయమూర్తు లిరువురను ఈ లెంబావూరు సంస్థానము కేసు అప్పీల్ కు గంజాబల్లా జడ్జి నుండి విచారణ చేయించువారు అప్పీలునందున్నవని. లెంబావూరు రాష్ట్రపు కడపటి రాజుగారి అజ్ఞాతము 12-1855 నాడు చనిపోయెను. చనిపోవునాటికి అయినను ఇరువురు కూతులును (ఒక కూతురు 1856 సంవత్సరమున చనిపోయెను) కంకళిలాల" స్త్రీలములను రియరు కడపను. "కంకళిలాల" మును సంఘమునకు సంబంధించిన కలిమిది స్త్రీలున, 17 మంది విరంతువులును ఉండిరి. రాజు చనిపోయిన నెండు కే, ఈ కుటుంబము ఇందియా కంపెనీకి సంబంధించిన సంస్థానమును చేర్చుకొని

ప్రయత్నించులలో కార్యకుల సహాయము లేనిది స్వగత్యము రానేరదు. కాంగ్రెసు యుద్ధానికి యింకా ముందున నేమిచేసి దోయికముందు యేమిచేయును దేనించినదో మనము తెలిసికొనుట చాల యావశ్యకము. ఢిల్లీలో జరిగిన అగ్రసంఘవాగ్ధి ప్రాముఖ్యమైనది. ఈ విషయమును గూర్చి తానేదిగగా పరిశోధించుచునో తెలిసెను. ఆ కేసు యొక్కతైన విమర్శించుటకు వెనుదిరుగుదు. ఏకాగ్రమైన విచారణి కందికెట్లు కలిగింది అయెల్లరకు ఈ కేసు గాక రేము గానుండు నట్లు యామటకు బుద్ధచేర్చి నూతనములను అను ఆధారము గలందు కొనును. అని యెల్లగ నవరూపులతో పాటునో వాటికను రించి పరిశోధించును. అర్ధ హోయక తాబులునుండి జరగుచుండి కాంగ్రెసు పను ను అతను యాదిగురించి విభజించెను. గాంధీ గారికి ప్రాముఖ్యమైనది ఉద్దేశము, గాంధీ గారి యుద్ధమున; గాంధీ గారి అనంతర ఉద్దేశమును.

ఇన్ స్పెక్టివో సభ ముగిసెను. శేపు తే 25 న మరల సమావేశమగును.

శ్రీయుత లంగుగూరి ప్రకాశంగారు:- స్వగత్యము కలిగి సంపాదించుట ప్రకాశంగారు అనంతమునకు తల్లి నిన్ను 28 వ తేది బొంబాయి మొయిలలో దీర్చింది చెప్పెను. (ఆ. 17)

ఆసంస్థానము ఇంక లేదనియుండినది. తరువాత బ్రూనువార్డు గారు అజ్ఞాతము గావించిరి. ముఖ్యంగా కామాక్షి బాయి సాహెబ్ కుమీతు కోర్టునందు నిలువకొనిదానిని దాఖలు చేయగా ప్రీవికౌన్సిలుకు కంపెనీ కర్మమును ఆదేశించెను. అంతట ఈ కుటుంబియా కంపెనీ సంస్థానపు ప్రత్యేక ఆదేశిని వదలుకొని వార నులను విరంతువులపరము చేసెను. కడపటి రాజుకి పాంబళి బాయి 1912 వ సంవత్సరమున చనిపోయెను. సంస్థానపు ఆదేశిని కొంత కాల మొక స్త్రీవరమాయుండెను సంస్థానమునకు వారను లెనరిన కనుగొనుటకు జిల్లా కోర్టును దావా చేయుటకు ఈ ప్రభుత్వం దేను. ఆ దావాలో దత్తు సమారుతును "మంగళ విలాసము" వారిని అనుకూల మయ్యెను.

ఈ జిల్లా కోర్టు తీర్పుపై అనేకులు స్వతంత్రముగ వార సంస్థానము తెలుపుకొనును అజ్ఞాతము.

హక్కుదారులు (1) చనిపోయిన రాదు కర్మములకు తమవారు. ఒకటవ రెండవ క్రితవాడుల కంపెనీ పెద్దరాజి 1-7-1863 నాడు దత్తు చేసికొనెననవాదము.

(2) కూతురు తమవారిని తమవారు.

(3) చనిపోయిన కడపటి రాజు కి తమవారు. "మంగళ విలాస" స్త్రీలకుల వారికి కలిగిన తమవారు.

4. రెండవ హక్కు కలన సతారా రాజు.

5. రెండవ హక్కు కలన కొల్లూరు తమవారాజు.

6. రెండవ హక్కు కలన జుటి వాస్తవ్యుడగు నారాయణరావుగారు

కొల్లూరు తమవారాజుగారి పక్షమున న్యాయకులు గ్రాంటుగారు హాజరై, హక్కుదారుల కందరకును వివాద కాలమైన ప్రభుత్వమువారి 1862 వ సంవత్సర స్వయం న్యాయ సంతృప్తిగా వాదించిరి. విరంతువుల ఒకే ఎట్టెటును అప్పుడు ఇచ్చినవియు, విరంతువుల ఎట్టెటు అసంతృప్తిగా పొందాలా ప్రకారము రాజు తరువాత వారనులకు పోవలె ననియు గ్రాంటుగారు వాదించిరి.

కూతురు తమవారిని తమవారిని తమవారు హాజరైన కే రాజా అయ్యగారు తమవాదమున కేసు ప్రారంభించి.

టి. ఆర్. రామకృష్ణ అయ్యగారున, పి. వి. విశ్వ వాసాస్త్రిగారును దత్తు తమవారులపక్షమున వాదించురు. మం గళిలాలపక్షమున జిల్లా కృష్ణస్వామి అయ్యగారు, కూతురి తమవారిని తమవారులపక్షమున కే. రాజా అయ్యగారు జిల్లారి కర్మములపక్షమున టి. ఎస్. కృష్ణారావుగారు, సతారా రాజా పక్షమున కే. ఎస్. వే కటరముగారును కొల్లూరు తమవారాజు పక్షమున గ్రాంటుగారును, ఎస్. వరదాచారిగారును, కేసు ఇంకను జరుగుచున్నది.

మానన వృత్తి కేసు

రంగున్ స్వయం పీఠమున యన్. పి. యన్. మణి అయ్యగారు తమ కీమత్తు వివాదము జరిగెనని ప్రకటించిన యొక అంగ దైక ప్రతిపక్షము, దేశభావదైవిక ప్రక్షేపము మానన వృత్తి దావా తెచ్చిరి. విచారణ సమయమున వారాధికారి క్రితమును ర నీయకాదని మే స్త్రీలును తెల్పిరి. ఇతికా ప్రకటనములను తమ కమిత. మును కలుగుననియు, ఇతికా క్రిత నిర్ణయించి నిర్మించి కంపెనీయంటు ఎట్టి కేసీ కేసున విద్యున నియమింతురుగారి తీర్పున వాదించుదేను. మేస్ట్రీలు పతికా క్రితములకు కోర్టులో నుండుట అను. తి నిచ్చెను.

విచిత్రమైన కేసు

వీ.సింగును నాడు లాహోరులోని మల్ కెయ్యూ అను నాలకర్తకు దుకాణమున కేగి పాటియాలా సంస్థానములోని ఘానూర్ జగీరుగారి వివాదమునకు కాలెని చేసి 2: వేల రూపాయల చేయి మొత్తము వోకదానిని చేయించెనీ మును వాదించి దుకాణమున, ముహూని ఘానూరునకు కొనిపోవు దుని చెప్పి రైలులో కొనిపోయి, కొంతదూర మొక యరణ్య ప్రదేశము మధ్యగా పోవుచున్నపుడు నుద్దాయయను మరి యిరువురను వారిని కట్టికట్టి వారివద్దకును సాక్షునకువారి. చిరి. ఇందుమోస మేమియు లేదనియు నేరము దోషిదేమోతమేమియు న్యాయాధికారి నిర్ణయించెను.

కలిన్సు మోసము కేసు

ఈ కేసులో మద్రాసుని క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ 179 క క్షేక్ ప్రకారము చార్జి చేయబడునని ప్రాసిక్యూషను తమ ప్ర న్యాయవాదియు, కూడనని మద్రాసుపక్షపు న్యాయవాదియు వాదించిరి. మొదట మోసమును, మోసము సమసింది అట్టి అప్పీలుకొందు జరిగెను. మద్రాసు సీటుమెంటు నీయకాగెను, కాని అది ముగియకమునుకే కోర్టు చాలింపబడినది.

జపాను సహాయ నిధి

కార్యనిర్వాహక సంఘసమావేశము

సియో, సెప్టెం 22:— రాజకీయ నిధి జపాను సహాయ నిధి యొక్క కార్యనిర్వాహక నిర్వహకుల సమావేశము సియో సమాం క్రము 11: 30 కేదరికు వైటుగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశ మయ్యెను. సర్దారు యోగింద్రుని తపస్వి మిలిత సభ్యులందరును హాజరైరి. ఈ నిధికి బొంబాయి వారు 210 వేలను వాగ్దానమున ద్వీనియు, సియో వారు 35000 య వాగ్దాన మొనర్చుకొనియును 19000 య కనూయొచ్చుననియు కార్యదర్శి తెలిపెను. బెంగాలు, పంజాబు, సంయుక్త ప్రదేశాలలో వ నూలు కే య దీనికొనబడుచున్న చెక్కును విరంజించెను. భారతదేశము జపా నున కొనర్చులనైన భన సహాయమును గురించియు, స్వగా నిర్వాహముకు కలవకు వ్యాఖ్యలకు వైద్యసహాయమును కస్త్రు ములను సహాయ మొనర్చుకొని యున్నదియు నూచి పుడెను. వెంటనే వైద్యసహాయమును మందను కంపెనీనియు, ఎట్టి సహాయములేక సరముగ నుద్దయియు జపాను బ్రిటిషు రాజు వారు నడిగి తెలిసికొనవలెననియు నూచింపబడినది. 30 కేదరికు వైటు గారు కర్మనియును ఈ విషయమున భారతదేశము జపా నునకు సహాయ మొనర్చుకొని యున్నదనియు ఈ విధిని అభివృద్ధి పరచుటకు గాను దేశమునందలి ప్రముఖులలో నుత్తరక్షత్రు త్తముల జరుపుచుంటినియు నూచిసెను.

భూరివిరాళములు

సియో, సెప్టెంబరు 24:— గాంధీ నిధి జపాను సహాయ నిధికి ఈ క్రింది విరాళములు చేరెను. రీ గ మహారాజుగారు రు 2000 మోర్చీ, మహా జుగారు రు 2000, కాశీబాబాను జపారాజువారు 50, కిల్కొ అంబుజో రు 200, పి. హెచ్. కట్టరు బేక్ రు 2000, కలలు ఎ. ఎన్. మారియలు రు 30 టి. ఎం. మిక్ మల్లారు 25, ఆల్బాలటిఫి రు 50 ఉరియారు రు 50 రాజకృష్ణ డెస్కర్ రు 20 లు.

మైసూరు మహారాజుగారు

బెంగళూరు సెప్టెం 24:— మైసూరు మహారాజుగారు రు 5000 లను జపాను సహాయ నిధి కొనగి.

శికుందరాబావన ప్రయత్నములు

శికుందరాబాదు సెప్టెంబరు 24:— రాజకీయ నిధి జపాను సహాయ నిధికి కూర్చుటకు గాను రెసిడెంటు విలియమ్స్ గారు శిక్కు రించి సభకు దినము నూడెను. సివిల్ మిలిటరీ అధికారి లందరును విరచముల గలవారందరును హాజరైరి. కట్టరు మున మిలిటరీ ప్రక్షేపములందును (2) రెసిడెన్సీ బజారులందును, ఒక సంఘము శిర్కరునకునీ తీర్మానింపబడినది. ఇంతవరకే చాల వేలరూప్యములు కనూలయ్యెననియు భగిని రాజాగారును పరార్చిని రాజాగారును చిరమొక్కరూప్యములను, శిల్పించి రు 5. బ. ఆరాముడు అయ్యగారు ప్రకటించిరి. విరాళము లందుకొనుటకు ఇ వీయలు బ్యాంకు ఏ జంటు సమ్మతిం చెననియు వానిని ప్రకటించుటకు ప్రాధరాబాదు బుటిటీ కం పాదకు డ గీరించెననియు ప్రకటించబడినది. జపాను బాధితు, కి సానుభూతిని దెలుపును తీర్మానమొనర్చుకొనెను. ప్రెస్ డె. కి స మూడు ప్రక్షేపములందలి యువసంఘములను తమతమ ప్రక్షేపము లలో సభల జరిపి విరాళముల కనూలు జేతులకొనియు చిర్చిలు యందు వనూల్లో నిర్వహింపనియు తీర్మానింపబడినది.

ఇండియను రైల్వేల సమావేశము

సియో, సెప్టెంబరు 22:— ఇండియను రైల్వేల వారి రాబోవు సమావేశము అక్టోబరు 11 వ తేదీన సియో నగర, ఈస్టిండియా రైల్వే కంపెనీ ఏజెంట్లకు జి. ఎల్. కార్మి గారి అధ్యక్షత క్రింద జరుగెను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రద్యుతు సంబంధు వస్తువులకు రైల్వే రేట్లకు క్రిందుకు, (మిన్స్ట్రీ ఫోన్ సైకోలోగిస్టులకును, నాయలు ఇండియను మిలిటరీ కలకాల వారిని కిల్చెమను లొంగుకును గురించియు, రిటెను లేక్కట్ల కడతని లిరి విర్వరుకు, ఇంటరు మూడవరతి ప్రయణింల పెట్టెలను యూనియనులకును ఆ గ్లో మైండ్లవులకును ప్రత్యే కించుట ఇ జియను స్టాండ్లయజు తేయుట మొనర్చుకొనెను ములు చెప్పింపబడినది. ఈ సమావేశము వదిలినములు జరుగు నూచనలు గలవు.

అ.కాశ్రి మ్యూజిఫర్ ఎన్నికలలో కి.నారు రిరపు యితా రామయ్యగారు ఎన్నిక గాంచినది ఒకరు ప్రాయము నున్నారు.

ఏడవ అనంతపుర మండల సమావేశము

అక్టోబరు నెల 7 వ తేదీన అనంతపురమున జరుగును

అనంతపురం మండల సమన్వయ భిక్షాదారు నెల 7 వ తేదీన అనంతపురమునందు జరుగును. సభ్యుల సంఖ్య మేగ్గులు పదియై, ప్రతినిధుల బసలకును భోజనము కును ఏర్పాటు చేయబడెను. "సేనుమెమారియూ" హోటల్లో భోజనము గును. ప్రతి నిధిదారును 9 అకాయి. భోజనవ్యయము ఒకరూపాయ. మండలసభతో పాటు స్వతంత్రముగా భోజనము గూడ జరుగును. మండలసభలకు ఏవోమారులు తియ్యబడును. కాంగ్రెసు సంఘములు వెంటనే ప్రతినిధులను ఎన్నుకొని ఈ నెల 30 వ తేదీలోగా ప్రతినిధుల పట్టికను అనంతపురం మండల కాంగ్రెసు కార్యదర్శికి పంపి గోరెదము. ప్రభుత్వముగా మండగోరువారు యీ నెల 30 వ తేదీలోగా తెలుపవలెను. అక్టోబరు నెల 10 వ తేదీలోగా నిర్ణయము ప పవలెను అని కాంగ్రెసు కమిటీ రామచారిగారు నేడు మాట తలిపారు నవీరి.

ఐరోపియన్ గజదొంగ

అలహాబాదు కాంటన్మెంటు మేజిస్ట్రేటు నెదుట లాఠిపులలోనడిచి కప్పించుకొని పారిపోయినందుకై యే. యస్. ఫస్ట్ అనునకడు విచారింపబడుచున్నాడు. పాద్యాయ తలుపు తెరిచి యుండుటచే బయటకు పోతిననియు, కప్పించుకొని పోవునాటికి 7 యేండ్ల కింతకీ నడుభదించు చుంటిననియు, బొంబయిలో 9 నార్లును బెంగళూరులో 2 నార్లును, మద్రాసు జ్యుజ్ ఫూర్ కాన్సులరులో చెరి యొక సారియు కిక్ విధింప బడినననియు తెల్పెను. పార్లమెంట్ కిట్టి అనునకడు ముద్దాయిని గొనబెట్టి లాప్ అఫీసరు కప్పించుటకు గొనబెట్టెననియు, అతడు ఈ సామెతలచే నానిభార్య ప్రైవేట్ల వచ్చుకొని కనీయమైన భర్తవేసి వ్రాసి యుచ్చెననియు తెలి లాప్ నిమిత్తమై సార్లు కప్పించ బడిననియు పిమ్మట కప్పించుకొని పారి పోయినననియు తెలియజేయుచున్నాడు. కేసు జరుగుచున్నది.

13 మైళ్ల ఈతపందెము

2 X 20 నిమిషములలో ముగించుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 28:—హుగ్లీ నదీయందు నౌకారా నుండి నెండుటల కలకత్తా వరకును 13 మైళ్లదూరము ఈమధ్యాహ్నము గొప్ప ఈత పందెము జరిగెను మొత్తము 41 మంది అభ్యర్థులు పాల్గొనిరి. వీరిలో బెనారసు నుండి వచ్చిన యాత్ర దొ. డు తప్ప మిగిలినవారందరూ ఇప్పటికాకే. వీరిలో 25 గురు ఈతపందెను ఈదిరి. వీరిందరిలోను, నెండుటల స్విమ్మింగు క్లబ్బులభ్యుదగు పి. కె. ఘోషగారు యుండుచున్నారు. వీరు రెండు గంటల ఇరుదైనము మునులలో గవ్వస్థానమున జేరిరి. ఇంకను విరుగురు అభ్యర్థులు 2 X 30 నిమిషములలో వచ్చిరి. కామెం ను మోలాండర్లు అను బ్రిటిషుపటాలములోని మైకుడగు ఇస్మాయీలు నడిచు గవ్వస్థానమునకు వచ్చెను గాని మెదిటి అర్థంలో నాతడు జేరలేదు కిరి టోలాస్విమ్మింగు క్లబ్బువా రీతండెము కేసు లిరి. ఆ|| (సె||

భారతదేశమందలి బ్రిటిషు సైనికుల వేతనములు

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 28:—ఇటీవల కాంగ్రెస్ దేశమందలి బ్రిటిషు పటాలముల వేతనముల గురించియు కేంద్రమును గురించియు విచారింపబడు నియమింపబడిన ఉపసంఘమువారి నూచనలవన, భారతదేశమందలి బ్రిటిషు పటాలముల వేతనములందును కేంద్రములందును గాని పరకీసీయున్న మార్పులను గురించి సైనిక కేంద్ర కార్యాలయములందు నూతనముగ నియమింపబడిన వేతన విచారణ సంఘమువారు విచారింపదని "వయోసీరు" పత్రిక వెలుపుచున్నది.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము

చక్కని డబ్బితో, హా సీసా 1-కి వెల 10 అకాయి

డబ్బన్ 1-కి 6-4-0 మాత్రము

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు.

వృత్తాంతలేఖలు

ఏలూరు వార్తలు

గజపతి నవరత్నములు.

ఏలూరుపురమున శ్రీశతి రాజరాజేశ్వరి గారున గానన సమాజమువారు రామమందిరమున గజపతి నవరత్నములు మిక్కిలి జేతుతో జరిపిరి. ఒకవారు కాకినాడ నివాసము రామ శ్రీశతి రాజరాజేశ్వరి వీణాగానము నలిపెను. వీణాగానము కంఠస్వరముతో మేళవించి, మిక్కిలి శ్రవ్యముగా నుండెను వేయించి జనుల హృదయభంగం యుండెరి. ఇందున్ను ను ఆగాన మధురము జుక్కి నిశ్చలమును బ్రకటింపిరి. ఆనందమై రవి రామున కానాదా రాజేశ్వరి అలిగించినకోర్కె, యిదివరకెప్పుడు అలిగించియుండలేదని బుద్ధోత్తములు, వెట్లూరు వక్కాశిలి. అరవీర్షణలు, కృతులు, ఇంద్రవల్లులు, మాదిరి కోకటి గా పాడి యందలికి హాయిగొప్పెను. ఇంతటి విద్యావతి యాంధ్రదేశమున మున్నట్లు చాలమంది యెఱుగరు. (ఒకరు)

బందరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

భా. వి. జాతీయ పాఠశాల

సెప్టెంబరు 28:—అయ్యూరు భారత విలాస జాతీయ పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులగు గామత్రీ ఆనందరామయ్య గారు ఈతభ్యస యిచ్చుటకు వచ్చియుండిరి. సుమారు 14 సంవత్సరములనుండి దినదినాభివృద్ధి చెందుచున్న వైదిద్యాలయమునై నుమారు రూపాయలు 100 మూత్ర మేధోగతేనీ వారిపురమునకు తెల్లయుండిరి.

దొంగతనము

నిన్న రాత్రి రామప్పన్ చావరాని యిద్దరు నూనె రత్నల కొట్టుకు దొంగలుదొంగిరి. పోలీసువారు ఈకేసును విచారింపచున్నారు.

తేటగుంట

(ఒకవిలేఖరినుండి)

సెప్టెంబరు 28:—గోదావరిజిల్లా కునిపిడివల్ తేటగుంట గ్రామమునందు, ముగ్గామాధి గారియను కొర్రా యెట్టెలు సుమద్యాలము అను శ్రీ దివకరా వారాజుగారావుగారి యుద్వృథములన మామూలు చెరువుచున్నట్లు, శుభదినమున సంతకృపాదివాడు ప్రారంభించుట కేటికి పూర్తియైంది. వందల ముగ్గురునకు వారాపురు 800 లు వైగ వృత్తమైనకు రు 250 లను కాంక్షను చేయించి ముగ్గురుముగ్గురు వంతో సహాయకడిన శ్రీగోదావరిజిల్లా ప్రభుదేవుల గారికిని, శ్రీ తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటు వారికిని మే మెంతయు స్తోత్రము. ఇంకటిభవన కార్యము జేయించి పిరక, భూకృష్టి మొదలవలెని యింది శ్రీకారాజుల రావుగారు, శ్రీబోధరాజు నరసింహారాజుగారు ఆత్రి చివరకొకటా చలయ గారి, తదితర వైశ్య కి భావముల ప్రోత్సాహమునను, గ్రామస్థుల సహాయమున కేటివధ్యావృత్తి రమూమి 300 మంది వీరవారి ద్రవ కుంటివారికి గ్రుడ్డివారికి యింకలకు అన్నదానము జరపి ఇట్టి నత్కార్యములకు ప్రోత్సహించు యన్న వారాజుగారు ప్రభువులకును తదాదేశమువారు నత్కార్యముల క్రవతో నిర్వహించుచున్న గ్రామస్థులకును మాతృభండనము. పోస్టాఫీసు దొంగతనము:—25.9.28 తేదీ శనివారము రాత్రి, కొండెలు రుక్కాయలు తేటగుంట గ్రామ పోస్టాఫీసులో క్రవకేంచి అఫీసుకొరముల బలగంగా నూడెరికి అఫీసుకార్డు జమ్మివైది కొన్న పోస్టల్స్ లు కర్రలకుల పోస్టుచు ప్దుగారి క్వంతి తాతరు రు 50లకు మై కమ్మరుగల పోస్టుకాచీ యున్న దొంగలించి ఎంక్యుయరీలు జరుగుచున్నది.

పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా సంఘము

23-9-23 తేదీకి ప్రచురింపబడిన పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా సంఘ సమావేశసభ అన్యాయంబు చేయమిచే, నియంత్రణలకు దిసి. సదరుసభ 208 గె-10-23 తేదీ శుక్రవారమునాడు మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు బెజవాడ స్వరాజ్య కార్యస్థానమున జరుగును గాన, జిల్లా సంఘసభ్యులెల్లరుకు తప్పక దొంగతనము పాఠము. కాట్రాడ్డ రఘురామయ్య, సహాయ కార్యదర్శి.

జూబులు

పొరకాటు

1928 వ సం. సెప్టెంబరు 21 వ తేదీ ఆంధ్రవైశ్యకృత్ యందు "శ్రీ.చెన్నపురి ఆయుర్వేదకలాశాల" యను కీర్తి క్రింద ప్రకటితమైన వ్యాసమునందు, భీమవరము, కర్నూరు, ప్థానిక సంఘములు, విద్యార్థులను ట్రయినింగుగొరకు వంటి ట్రయిన్లు, భర్తవరం, రామదిర్గ స్థానిక సంఘములు, వంటి ట్రయిన్లు, పొరకాటు ప్రకటితమైనది. తెలియద సంఘములు, విద్యార్థులను వంటి ట్రయిన్లు. కిక్కి, రెండు వంటి ట్రయిన్లు వారు విద్యార్థుల నంకను పాపలేను. మరియు మధుర పురపాలక సంఘము రు 25 లకు బదులుగ రు 250 లు అనియు, ఉపాధ్యాయుల జీతముల క్రింద, స్వల్ప వేతనములు పొందువారికి, మంజురకర్తయును లిరి మామమునకు నుమా, 35 లు బదులుగ రు 850 లు వేతనముల క్రింద భిక్షు అనుచున్నది అనియు క్రికాపాతాతమహాకాయలు, పొరకాటు, సవరించుకొని చదువుచునగాక అని నారాయణం, కేశవచార్యులుగారు మాట ప్రాకాయున్నారు.

గతించిన కంచర్ల పంచాక్షరిగారు

కట్టపాచలక్షేత్ర వైశ్య అన్నశత్రం మేనేజరుగా రగు ముగ్గా. కంచర్ల పంచాక్షరిగారు గోదావరి స్నానమునకు వెల్లి అంస్కాత్తుగా కామలారి చనిపోయినందులకు వారి కుటుంబమునకు మా సానుభూతి తెలియపరుచుచున్నాము. వీరు నర్వ కాలములందున ప్రబోధయోగమైన కార్యములందు క్రద్ధసాంఘియించెడివారు. వీరు చాలా కాలమునకు కట్టపాచల మహాక్షేత్రములో జరుగు మహాకర్పానికి పోలకరం వైశ్యులు జరిపించే అన్నశత్రముకు మేనేజరుగా వుండి కడనపురం అరి నిపుణత గా కడిపించు చుండినవారు. వీరు సదా యాత్రికధర్మము మోక్షముగా నెచుచుండినవారు గనుక వీరి ఆత్మకు సర్వేశ్వరిండు కాంతి ప్రసాదించు గాక అన్ని సదరు పోలకరం వైశ్యులు యీ శ్రావణము యథావ్రతాము క్రద్ధసాంఘి జరుప గలందులకున్న భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాము. (పురవాసి)

విచ్చిక భటులు

38 వ భారతదేశమునకు మహాసభ రావోపు డిసెంబరులో కాకినాడలో జరుగునను మందరకు తెలిసియే యున్నది అక్కడ కార్యములు జరుపుటకు విచ్చికభటులు కావలసి యున్నారు డిసెంబరు వనవరినెలలో సెన్నిదినములు సభ్యుల సంఘమువారు కోరిన అన్నిదినములు వారి అజ్ఞకు లోబడి పని చేయి వచ్చుచున్నవారిను విచ్చికభటోపసంఘమువారు యేర్పాటుచేసిన ప్రకారము కిక్కియపొంద కుండ్లుబు నండువారు కిక్కియనుచుండి కాకియోపసంఘ కార్యదర్శివారిచేర దరఖాస్తు పంపుకొనవలెను. కాంగ్రెసు అఫీసులలో పోరములు దొరకును అఫీసు తెలివోటివారు తాదీప్రతిలోని మండల కాంగ్రెసుసంఘమువారికి వ్రాసి తెల్పించుకొనవచ్చును.

కలచవీడు వేంకటరమణాచార్యులు,

కార్యదర్శి, ఉత్తర అనంతపురమండల జాతీయోపసంఘము, తాదీపర్తి.

గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

19.9.28 తేదీన కాకినాడలో గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభను సమావేశమై యీ క్రిందిరూపమున చేసింది.

1. నాగపుర సత్యాగ్రహమునకు వెదలి సత్యాగ్రహమునకు బయలుదేరు చేపార్చి కిక్కివచ్చిన రాజమహేంద్రవర వాలంటీర్లను యీ సంఘమువారు అభినందించుచున్నాము.

2. 1928 సం||రం మే, జూన్, జూలై, అగష్టు నెలలకు జమాఖర్చు పట్టికను ఆమోదించడమైనది.

3. రాజమండ్రి తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘమువారు రామండ్రి గోదావరిజిల్లా మహాసభసభను జరిగెనామర తీర్మానించి నుండు ప్రకారము యీ నెల 26, 27 తేదీలను గోదావరిజిల్లా మహాసభసభను ఆపుచేయడమైనది. ఫలమును తేదీలను అగష్టు తుల్య నిర్ణయించుటకు అధికారిమయ్యడమైనది. తాలూకాకార్య జిల్లా మహాసభసభ జరుగువరకు ఆపుచేయవలెనని తీర్మానించడమైనది.

మొసలికంటి తిరుమలరావు,

కార్యదర్శి.

దేశ వార్తలు

రూపు నిరోధము

జర్మనులు వదలుట కిష్టపడుట

తర్జుమా కృతకము తుదకునుట

లండన్, సెప్టెంబరు 21:—ప్రపంచవ్యాప్తముగా జరిగిన కమ్యూనిస్టు దినోత్సవమున, ఈ దినము మొదట పార్లమెంటులో బార్న్ ఫోర్డ్, పోయింకేరుగారి ప్రస్తావనమీద, జర్మనుల ధర్మనిరూపణను ఆధారపడియుండును.

జర్మనీ పరిస్థితులు చాలవరకు మార్పునొందినవి. సాత్విక నిరోధము నిష్క్రమించినది మొదటినుండియు గ్రేటుబ్రిటనుకు కమ్యూనిజము. దానివలన ఏర్పడిన పరిస్థితిని వారి విశ్వాసము. ఈ కమ్యూనిజముగూర్చి ఇంగ్లండ్ లో ఎన్ని పర్యాయములలో జర్మను ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసిరి. తేలికముగా పరిస్థితులు చిక్కగ నుండుట జర్మనుల సాత్విక నిరోధమును మానుటకు చాల ప్రయత్నముగావలెను. డాక్టరు ప్రేస్ మేకగారి విషయమై ప్రతిష్టించుచున్నటుల తెలియజేసినది. ఆతని కార్యము చక్కబడవలెనని ఎంతయు ఆయన గోరుచున్నాడు. అతడు కమ్యూనిజమును తుదకుటకొక అడ్డంకి తీరబోవను. ఇట్లు ఇంగ్లండ్ లో జర్మనులకు కొంత కష్టము భారము తగ్గుత. రూపరక్షణకు కొంచె మింకా కాలి కలుగవచ్చును.

స్పెయిన్ లో సైనిక శాసనము

మార్టో, సెప్టెంబరు 21:—స్పెయిన్ రాజ్యవిచ్ఛేదనమునకు గాని, రైలుకట్టాను తొలగించుటగాని, కుట్రలు బహుముఖగాని, రాజకీయములను బహుముఖగాని విచిత్రములను దరించి ఎట్టివిచారణలే సైనిక శాసనము ప్రకారము తీయబడినవిని ప్రకటించిరి.

ఇటలీ యుద్ధప్రయత్నములు

మార్టో, సెప్టెంబరు 21:—సిరాక్యూజలో సైనిక ప్రచారము జట్టుగా జరుగుచున్నదనియు సమర సన్నాహముల నూచుటలు గలవనియు నిజమిందే కమ్యూనిస్టు ప్రజలు తెలుపుచున్నారు.

భూముల సరిహద్దులో ఇంగ్లండ్ ఇటలీవారు సైన్యమును సమావేశము చేయుచున్నారని ప్రతికూల తెలుపుచున్నది. యూగోస్లావియా సైన్యములు ఆకస్మికముగా మిదబడినందున ఇటుల ఈ యత్నములు జరుగుచున్నవి నుకొనుచున్నాడు.

జర్మనీలో మాంసపు కట్టపు

1000,000,000 మార్కు బ్యాంకు నోట్లను వారితోనుటకు రిపబ్లికన్లకు వారేర్పాటు చేయుచున్నాడు. మాంసపు ధరలు పెరిగిపోవుటచే చాల మంది దుకాణదారులు కుక్కమాంసమును విక్రయమునకు వాడుచున్నారు.

ప్రధానామాత్యుల సమావేశము

బార్నిక్ గారి పీఠోక్తులు

మార్టో, సెప్టెంబరు 21:—ప్ర్యారిసునండి లండనుకు ప్రయాణమునకు భూమి బార్నిక్ గారు చేరుకొనియు అసహాయ కూయి సమాధిపై భూలహరిమున కని గొంపించిరి. తాను ప్ర్యారిసుకు వచ్చి బానించుటను కష్టపట్టి కాపిస నువ్వువ్యాపకమునకు తా సంతోషము సంతృప్తిపడెనని బార్నిక్ గారు తెలియజేసిరి.

బార్నిక్ గారు లండను చేరుట

లండన్, సెప్టెంబరు 21:—జేడు బార్నిక్ గారు పరివారముతో బెర్లిన్ లో స్టేషనులో దిగి కాని ఏమియు ఇతడు జేర్మనులకుని లేదనిరి.

లండన్ లో అందరును అతిజాగ్రత్తగా మాట్లాడుట

ప్రధానామాత్యుల సమావేశము నుముఖముగ నున్నది ప్రజలు అతిజాగ్రత్తగా మాట్లాడుచున్నారు. దీనిని నమ్ముటకు ఏమి లేదని భావముతో ప్రకటించుచున్నారు. అంగ్లోప్రెమియండ్ లి నవ్వ పరివార సమావేశము జరుగుటకు ముందు దొమినియను ప్రధానామాత్యులతోగూడ సలహాజేసిన అనకాములు పరివార అను మూలముగ నుండుననియు కార్యము ఫోటోస్టాఫర్ గాంతుననియు అనుకొనుచున్నాడు.

రషియా జర్మన్ వర్తకము

అభివృద్ధి కరమగు ఏర్పాటులు

లండన్, సెప్టెంబరు 21:—రషియాను నానెముల కొనుగోలు, జర్మనులకు ఒకే మోస్తరు ధరలలో నుండుట జర్మనులకు అవశ్య పదార్థములను కొనుగోలు పీఠాదదు. రషియానులకు జర్మనులకు వర్తక వ్యవహారములు చక్కగ జరుగుచున్నవి. క్రెడెన్సుములో చర్చములు, జనపర నున్న గునియూపబడును. అన్నిటికిని పీఠానుండుటచే ప్రాంత ఫ్యాబ్రి క్రెడెన్సు ఫ్యామక నెంచు కొనబడెను. (స్ట్రీటుయన్)

జర్మను క రెన్సి

విశేష కరెన్సి గిరాకీనందున క్షయమయిపోయిన జర్మను అర్థికాధికారి రిపబ్లికన్లకు వారి కుత్తకపు తేనెనట. దీనివలన మార్కుధర మౌల పెరుగుచున్నది. పాత 1కి 450,0 0,000 మార్కులు సమానము.

సైన్యమును యుద్ధసామగ్రిని తగ్గించుట

కాతిమితి చిత్తు ఒడంబడిక

జనీవా, సెప్టెంబరు 21:—యుద్ధసామగ్రిని సైన్యములకు తగ్గించుటకును పరస్పర కమ్యూనిజం ఒడంబడికను కాతిమితి వారు రియూజేసిరి.

కనడా—ప్రభుత్వము

చిటనుసంరక్షణమును గోరుట

కనడాకుల వైఖరి

ట్రెంట్ ప్రతికూలతలకు టూటానండి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—ఇంగ్లాండు 'క్రిఫ్ రెన్సు' నిచ్చుట కనడాకులకు తమ అదనపు పంటను తమ ఇతర మార్కెట్లకు బంపెనని కమ్యూనిజమును తెలియజేయుచున్నాడు.

తంజీరు సమస్య

నూర్పు తెలియజేయుచు ఆ దరకును స్వేచ్ఛ క్రమేణముటకు పీఠాదనెనని అమెరికావారు తెలియజేసిరి. తమకు గూడ తంజీరులో స్వేచ్ఛ క్రమేణముటకు పీఠా కలుగజేయవలెనని అమెరికను ప్రభుత్వమువారు కోరిరి.

జపానుకు సహాయము

రషియాను జపానుకు వైద్యసహాయము సందిరి. వీరు అన్ని కమ్యూనిస్టు యుద్ధము ప్రచారము చేయుచున్నారను అసమానముగా జపానువారు రషియాను పోయోడెను తిగి పోవలెనని ఉత్తరపు జేసిరి. ఇంగ్లండ్ పోయోడెలోనుండి సిబ్బంది దిగుచుండ లోకల క్రమేణం రాదని నిశ్చయించిరి.

రత్నముల వర్తకము

ఒకడు అక్రమముగా అశ్వమాది కొంత జపానీసిని రత్నములను గ్రహించినందుకు 12 మాసములు కఠిన పరకమును విధించిరి. ఇతనిని పారిపోవు చుండగ వాయువాస్త్రలచే కట్టుకొనిరి.

జాతి సమితి

లో జేక్వోన వలెనని హెడెబాడ రాజుగారు దరఖాస్తు పెట్టిరి.

ఆల్బేనియా యుద్ధంబము

ప్రమాద పరిస్థితులు తొలగుట

పీవియా, సెప్టెంబరు 22:—ఆల్బేనియా సరిహద్దులో జపానీసాత్యులకు గూర్చి విచారణ జరుగుచుండ ఇటలీజను మధ్య రాయబారములను జరుపుటకు ఇటలీ ప్రతినిధి గ్రీకు రాష్ట్రములోనికి సాయుధ సైనిక బలములనుండి పోవలసివచ్చెను. ఈ రాయబారులకు హామీలేవంద కాపాడుటకు గూడ ప్రయత్నించ వలసివచ్చెను. ఇది కూడబని గ్రీకులు అధిగ్రహించిరి. ఒక గంటవరకు వ్యవహారము చాల విషయనిర్ణయించుండెను. కాని జపాను అభ్యుదయముతో కలగజేసు నుటచే విషయం ఫిక్స్ చేసిరి. మొత్తం వాడు పంపిణీయబడిరి.

వర్తకములు అంటుకొనుట

సహాయములను పర్యవేక్షించుట అటుకొన్నది. నేలకొలిది ప్రజలు పారిపోవుచున్నారు. అతనగరములు అపరాధముగా నున్నవి.

ఉపాధ్యాయులకు ఎక్కువవేతనముల నిచ్చుట

ప్రాథమిక పాఠశాలాధ్యాయులకు వేతనము విస్తారముగా ఇవ్వబడుచున్నదనియు వారు స్వార్థపరులనియు, వేతనక్రి విరహితులనియు వారు కమ్యూనిస్టులై, పీఠములను వారు పేక్ష చేయుచున్నారనియు విద్యకు భగ్గుపెట్టిన కఠింధములు గుటలేదనియు వెల్లెక్ మర గురువు యువకళానించెను. ఇతర ఉపాధ్యాయులు గూడ తమ పూర్వపరతే భక్తికేధలతో కని చేయుటలేదనిరి. గోల్పు, పెన్నిను అటులు వారిద్దరిని ఆర్షించుచున్నవారి.

అంగ్లో కనడా స్నేహము

మార్టో, సెప్టెంబరు 22:—సామ్రాజ్యము దగ్గి భాగము లందును కనడాకును బ్రెజిలుకు మువ్వచ్చావము మెండు. స్నేహ పాశములు బలముగ నున్నవి సామ్రాజ్యసభలో కనడావారు కోరవలసిని దొరికిరి. రాజ్యాంగ నిర్మాణములో మార్పును కోరవలసినములేదు. ఎట్టికొలుకలు వారికి లేవు.

పోర్చుగీసు క్రొత్త అధ్యక్షుడు

అక్టోబరు 5 తేదిని అధికారము వహించును.

చెన్నపురి బజారుధరలు

సెప్టెంబరు 24 వ తేది సోమవారము

(1) ధాన్యములు

దినరాలు	కా 1-కి	ర	45-0-0	కొలుకు	55-0-0	మి.కు
రైయ్య	బస్తా	మెండులు	మరకు			
కునుకు	రెనాటి	ర	45 గలవి	ర	18-0-0	18-4-0
నెల్లూరి	డిటా	ర	15-8-0	ర	15-12-0	
డిల్లి	డిటా	ర	15-8-0	ర	16-0-0	
రాగులు	రా. 164	బస్తా 1-కి	ర		8-8-0	
నవ్వులు	ర	ర	24-0-0	ర	26-0-0	

(2) వస్త్ర ధాన్యములు

కందులు	బస్తా 1-కి	205	ర	12-0-0	ర	14-0-0
నెగలు	డిటా	ర	11-8-0	ర	12-0-0	
నెగలు	డిటా	ర	11-8-0	ర	12-0-0	
మినుములు	డిటా	ర	18-8-0	ర	15-8-0	
ఉలము	డిటా 164	ర	7-8-0	ర	7-12-0	

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె	కా 1-కి	ర	165-0-0	ర	178-0-0	
నెయ్యము	1-కి	ర	14-0-0	ర	26-0-0	
కొండాపురం	కేరు నెనగపప్పు	కా 1కి	ర	55-0-0	ర	60-0-0
యితర ప్రదేశము	ర	ర	55-0-0	ర	58-0-0	
కేరు నెనగమానె	గానుగ కా 1-కి	ర	187	మి.క.నూనె	182	
అనుదము నూనె	కా 1-కి	ర	188-0-0			

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయకనుపు	కా 1-కి	ర	215-0-0	ర	220-0-0	
కూరకనుపు	ర	ర	195-0-0	ర	200-0-0	
మిరపకాయలు (గుంటూరు)	కా 1-కి	ర	90-0-0	ర	105-0-0	
గుంటూరుపాయకట్టు	నీలిమందు	కుసుగు 1-కి	ర	40, 45		
కాకనాస్తి	పాయకట్టు	ర	60, 65			
రైలుము	కా 1-కి	ర	40-0-0	ర	50-0-0	
దింతపండు	కా 1-కి	ర	85-0-0	ర	46-0-0	

(5) ఇనుము

పట్టాలు	రఖం కా 1-కి	ర	84-0-0	ర	85-0-0	
చదరం	ర	ర	85-0-0	ర	88-0-0	
రవుడు	ర	ర	89-0-0	ర	50-0-0	

(6) లోహములు

కెండి 100 కులంకు	ర	80-0-0	ర	84-0-0	
బంగారము, కులము 1-కి	ర	24-8-0	ర	25-0-0	
సవరను 1-కి	ర	16-1-8			
ఇత్తడి కా 1-కి	ర	805-0-0	ర	810-0-0	
రాగి, డిటా	ర	550-0-0	ర	555-0-0	
అస్కా, చెక్కర 1-కి	ర	44-4-0	ర	44-8-0	

(7) రంగులు అలిజరైలు

అవుకప్పుడు	ర	20 డిగ్రీలు	ర	187-0-0	
వోట్టికప్పుడు	డిటా	ర	160-0-0		

ఆంధ్ర జ్యోతిషాలయము

3512

(1) జాతకవ్రతము (కుండలి) యొక్క పక్షముగాని (2) యొక్క ఆయుర్దాము ఆఖరువరకు, జరుగబోవు బ్రతి సంవత్సరములు, అవగా, మహాదశ, అంతర్దశాఫలములు గల పూర్వా జాతకము కార్యసమర్థముగా రాయబడిన పంచదశము. పూర్వా జాతకమునకు రు 500, అగును. రు 200, అద్యాయముగా పంపవలెను. తక్కిన రి రూపాయలకు ఐ. పి. గా పంపవలెను.

సంవత్సరఫలము:— ముందు జాతకబోధకు ఒక సంవత్సరపు ఫలము తెల్పవారిగా వ్రాయవలెను. రు. 1-4-0, జన్మతేదియను గాని లేక జన్మకాలముగాని తెలిపి చాలును.

930 ఆంధ్ర వేంకటేశాస్త్రి 'దైవజ్ఞుడు' గోపాలపురం కొత్తపేటపొమ్మ, గోదావరిజిల్లా.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయసైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది. 250-300 మాత్రలుగల సినా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సినాలవరకు రూ 1-4-0 మైహారు ఎస్. ఎస్. ఆర్. కైద్యకాలాధికారి సా. వెంకటాచల పండితులవారిచే రాయబడిన యేమిదైనా లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను వాడితే అవి కుదర్చుకొనిపోతే రాయబడిన యేమిదైనా తెలప మిక్కిలి సంతోషించెదను. వాటిని వాడుటవలన నోటికి చుచి నువ్వునున్నప్పుడు, విడువని రొమ్మువడినప్పుడు, అబ్బి ర్తి, వ్యాధిగ్రస్తులు, కడుపుకొప్పి, కంటుబుర్రములు పీటిని తడుటమే వారసలగునని దీనిని ఆయుర్వేద వైద్యులందరు తప్పక వాడుట తుచుచిది.



డాక్టరు ప్రభాకర, డెల్టా ఆయుర్వేదక యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేటు, ఎస్. వై. ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మైన్స్ యు. ఎస్. ఏ. ఐ. ఎస్, సానిటరీ ఇన్స్టిట్యూటు లండన్, కెన్సల్లింగు కెమిస్టు, అగియూసండు, సెం. జాంబాయి. కానకేశరి ఉన్నను, శీతలముత్యగణాధిపతి, కుక్కడగ్గు, గొంతుపుండు, రొమ్మువడికము మొదలగునవి తప్పక తీసుకొనుచును.

507 యొక్కడ నన్నట్టి జనబంధు మిఁకాస్తూ మాత్రలను వాడి, అందువలన కలిగిన పుణ్యమును చూచి మిక్కిలి తృప్తి చెందిరి. 8 జడ్డల మరల పంపవలెను. ఎమ్. రాజరత్నం బాహ్యవర్తకము కడలానసోమ్మ కన్నులుజల్లా [523] బ్రాంచి:— సం 331, తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు. బ్రాంచినుండి, వి. పీలు పంపబడవు. పాశ్చాత్య వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారావువ వైద్యశాల, మైసూరు. (1) 594

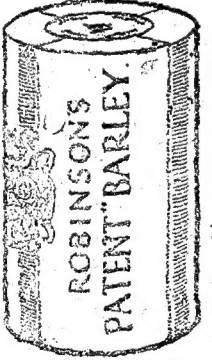
యు రి సా ల్

గెనరేయ (నైగరోగము) మొదలగు మూత్రనాళ సంబంధమైన రోగములకు అమోఘమైన ఔషధము. 40 కాపెనల్గోల (మోతాదులు) బుడ్లు ప్రతి కేసునూ పావులోను దొంకుచు పూర్తి వివరములు బుడ్లపై నగలవు. వివరములకు ఈవిగున విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

సి. టి. హరి ఆంధుకో, 46, సింగరాచాణ్ణి, తిరువల్లిక్కేణి మద్రాసు (టోకుగా విక్రయించువారు) ఎన్. వి. బయోశ్వరరావు ఆంధునన్ను సూర్యరావుపేట, కాకినాడ (ఉత్తర షర్కారులకు సబ్ ఏజెంట్లు)

898

బిడ్డల తల్లుల కందరికిని



తెలియవలెను

రావిన్నప్పు పేటంటు బార్లీని, ఆవుపాలతో గాని, లేక బజ్జెపాలతో గాని, లేక కన్ డెయ్యుడు పాలతో గాని చేర్చి కాచిన గంజి తల్లిపా లెంత సులభముగా జీర్ణమగునో అంత సులభముగా జీర్ణమగును.

ఎట్టి జ్వరము వచ్చుచున్నను దేహమునకు చలువను కలుగజేసి, మంచిపుష్టి నిచ్చుచు మీ వైద్యుని అడిగిన వారే సలహా నిచ్చెదరు.



Manufactured by Keen, Robinson & Co., Ltd., London. (Incorporated With) ENGLAND, No 3 J. & J. Colman Ltd., Norwich & London.

వృత్తసంఘముల నెట్లు స్థాపించ నగును?

IV

రంగనాయకులు (అక్కుపర్దు)

ఇంగ్లీషు పాఠశాలలను, కరీకులను సెలకొల్పినప్పటినుం డీయూ, మహాభారతీయులు, పాశ్చాత్య వాగ్వికలముగూర్చి యాలోచింప మొదలిడిరి. దురదృష్టవశాత్తూ, ఈ సూతనవిద్యా ధికులకు, మహావలయించు పాపిణ్యముగాని మనవాగ్వికలా భావపు జ్ఞానము, కాని, లేవకుండుచే, మిడిమిడిజ్ఞానముతో పాశ్చాత్యులు వ్రాసిన యంతరిములనే మనకుంట్ల గూర్చి చదివి, వినుగొంది, వనవాగ్వికల అధోగతియందున్నదని తలంప మొదలిడిరి. దీనికిదృష్టాంతము, సత్యమార్గమును జూచు (వతికట్టు భిరువనను, ఈ భావస్వరూపమే సాక్షి. శ్రీరామమోహన రావు లెట్టి, భవవదినవారిలా నొక్కరు. ఆయురమహాశక్తి కల వారే! ఆయురస్సుపై కారణశక్తి చాలమోచెను. వారికి, దేవా భ్యుదయమునందు భారతీయపురోభివృద్ధియందు గొప్ప యాతుర యే కలదు. కానీ, అధిక నైతికవనంబునందు మనవృత్తి, సా ఘి కలయాయొక్క ప్రయోజనత్యయ, ఆవనమహాశక్తివదయ్యె ను అంత, మలముల సరి మాడుడు ఆనంద్య, ఆయురమూల మయ్యె ను. అప్పటినుండి, ఇప్పటివరకు, ప్రతివారును కలభ్యంసమునుంచి దనియే యొక్క నుమన్నాడు, వానిరూపుమావయ్య మున్నన, ప్రస్తుంపొతులై, కైకపీనులై, దురగోనుమన్నారు.

ఒక్కరైనా, (కర్ణాట, ఈశ్వరముల, నిరస్వరూపము వాని యంతరీగములు, వాని నెట్లు సంస్కరింపవలసింది, ఆ యంతరీగ శ్రీ, వీరేశలింగ మహాశయుడు, క్రిందటి కందసు ఉత్తరములలో చదివి యాంధ్రులలో, ఉత్తమోత్తముడు, మహా నాయకుడు. ఆ యుగమున, సంఘమునందు ల దుర్భాగముల జూచి, ఓర్వలేక సా ఘి కలముల భ్యంసముచేచు కర్ణకంఠు దయ్యెను. ఇప్పటికిని, మనవిద్యాధికులందరు పాశ్చాత్యులవ రి: "ఎవరికాచే, మహాలింగం" అను, స్వార్థపరత్వనీచపుష్కభా వయొక్క జయముచే ది (ప్ర) మ జెంది తెలుకే, వాతలై. జయము సంపాదించవలెను, అతొ కితో నువ్వురు కా, పాశ్చాత్య కావ్యప్రపంచము నడచున నడక, దానిలో కల్లుయన్న కష్టస్థిరములు, వానిని లొంగించుటకు ప్రజలుచేయు ప్రయత్నములు వీరికి తెలియవు. అధికాశ్రమ సెంగివారే కొలదిమంది. వీరిలో ఎవరిగో, స్వార్థకృత్యబుద్ధితో, పాశ్చాత్య అధికనూతములకు, మం అధిక నూతములకు గల నైతిక భేదము గూర్చి విచారి చి, సరియగు మార్గమునకు కచ్చింపారసలే యారు.

భారతీయ, అధికాశ్రమ వేత్తలలో, శ్రీరాధాకమల్ ని ష్ఠి యను, నొక్కరుమూర్తియు సరియగు (త్రోవయం దున్న ట్లు కాననకుమన్నరు. ఇప్పటికి సువర్ణసూక్ష్మ కాలము క్రిందట, శ్రీరాధాకమల్, క్షేత్ర సుపాధ్యాయుని సలహాచే నేనీ విషయముగూర్చి యాలోచింప మొదలిడిరి. అప్పట్నుమదలన కా కీచరాస స్థయొక్క నిజస్వభావము దృష్టోదయయ్యెను. వాడ ఏమిడి కులపాతకభావము నెదిరించి, పాశ్చాత్య వాగ వికల భయపడినీ, అధికనూతస్వభావమోహమును జయించి, స్వార్థబుద్ధితో, భైర్యస్వభావముతో, నిశ్చలచిత్తముతో, నే నీ వృత్తిసంఘముల యంతరీగముగూర్చి విచారింపుట కెంతోగా కష్టమందిరి. శ్రీజ్ఞానా వాచ్యాపమును చదివి, కడువాద్యవ మంది, అ. దలసత్యమును గమనించి, ఈవిషయముగూర్చి కర్ణతో విచారింప బోధాపాదించిరి. ఇది సెలకొనెను, నే నోకవ్యాసమును కమ్మవృత్తికు పంపియొంది. ఒక్కవారము క్రిందట యుక్తే గారి ప్రథములక జదివెతి. అందుచూపుతేవిషయ మునే దీర్ఘముగ చర్చించిరి. వివాదమునకు తావు లేకుంత వరకు వృత్తిసంఘముల స్వరూపము క చూపెట్టితినివాదవిషయ ములగూర్చి త్వరలో తీర్మానమును నొంది ధర్మముగ. విచారించు చు నొక్కగంధము వ్రాచు నుద్యమించుమన్నా.

నేనేలే, ఈవిషయముగూర్చి యిచ్చుట నితర వాచుల యను? మనవాకు, క్రొద్దినముతో మలముల భ్యంసముచేచు దనమన్నాడు వారి నెదుర్కొని, వైరమునీయును మరల. అట్టి నిశ్చలస్వభావము, దీర్ఘము నాలోచించి, నే గాని పట్టు పడదు. అట్లుబోధించుట, స్వార్థభావములైన సత్యవాద్యులైన వేదవేత్తలైన వానినీ యని తెల్పుట యుపయోగము. మలముల భ్యంస మొనర్చుటకే వృత్తిసంఘముల నెట్లు స్థాపించవలయునో, కమ్మవృత్తియందు వ్రాసిన వ్యాసమునందు తెల్పితి. ఇచ్చట మోహవిరళముగ, ప్రస్తుతాంశమునకు సం బంధించి, రైతులగూర్చి విచారించుట. అంత తదితరవృత్తిని ఘములగూర్చి ఆలోచింప చదువరులే ముఖసాధ్య మగును.

ఈ విషయములనే, తదితరకృత్యులన్నిటికీ చెప్పవచ్చును. వెగా, తదితరకృత్యుల, స్థానైర్లవలన, కలి వినయ, తమ “యుక్త్యగము” బోగొట్టుకొనుచున్నది. కృత్యసాయమువలె స్థిరమగు స్థానములు లేవు. వానినిరక్షింపజేయుట ఇంకా యోగ్యమైనది. అంతి త్వరితముగ తనివేయుటగత్యము. ఆలస్యము వివాదలకు కారణము. విద్యాధికులు దూరదర్శకులు. బాగుగా ఆలోచించుట మంచిది. తదితరవిషయములగుర్చి పూర్తిపటమును చిత్రించువు గ్రంథమునందు తెలుపవలసి ఇచ్చట నింతటితో ఈ విషయమును ముగించుచున్నాను.

71, Chhipi Chawl BOMBAY 2.

బంగారు వెండి వగైరా ఏలం నోటీసు

తిరుమల తిరుపతివగయిరా దేవస్థానములలో 1923 వ సం॥ జూలై నెల మొదలు 1923 వ సం॥ ఆగస్టు నెల వరకు వచ్చిన బంగారు వగయిరావస్తువులు యాదీగువ కనుపరచిన వాటిని 1923 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 26 వ తేది బుధవారం వగలు 12 ఘంటలు మొదలు తిరుపతి దేవస్థానం ఖజానావద్ద ఆదినమున్ను తరువాత యేలం పూర్తి అయ్యేవరకు ప్రతిదినము అదే వేలకు ప్రారంభించి యేలం చేయబడును. యేలంలో నవాలు చేయకొరువారు దేవస్థానం కచ్చేరిలో ముందుగా రూ 100-0-0 యలు ధరావత్తు కట్టి యేలంలో నవాలు చేయవలసినది.

యేలములో నవాలు ఖాయపరచబడిన విషయమునుగురించి శ్రీ విచారణకర్తలువారి మంజూరు ప్రకారపు సాదరైన తేది లాగాయతు 30 దినములలోపల నవాలు మొత్తమును చెల్లించి లాట్టును పుచ్చుకొనలయును. అట్లు వాయిదాలోపల తీసుకొననియవల వాయిదా మీరిన తేది లాగాయతు 30 దినములవరకు నా లాట్టును, అమానత్తులో వుంచడమగును. అట్టి రోజులకు దినం 1-కి లాటు 1-కి రూ 2 యలు రెండు రూపాయలు జరిమానా చెల్లించి లాట్టు పుచ్చుకొనలయును. అందుకు తప్పినయడల నా లాట్టును మరుయేలం వేయించి అందుచే దేవస్థానముకు కలిగే నష్టమును క్రమ ప్రకారం అసల్ నవాలుదారువద్దనుంచి వసూలు చేయబడును.

- (1) బంగారు ధపా 1-కి 80 తులములకును తు 762
 - (2) బంగారు నాణ్యములు లాటుగా రకములు 8 kinds
 - (3) వెండి ధపాకు 1000 తులములకును తు 8896
 - (4) వెండి నాణ్యములు లాటుగా రకములు 2 kinds
 - (5) హాల్మిరూపాయలు రూ 2851
 - (6) తేగడరూపాయలు ధపాకు 1000 వంతున రూ 1555
 - (7) తేగడవైసాలు వకలాటుగా రూ 258
 - (8) తాగబము వకలాటుగా శేర్ల 748 seers
 - (9) రాగివగైరా పాత్రలు వకలాటుగా శేర్ల 170 seers
 - (10) వస్త్రములు వగైరాలు
 - (11) కర్పూరమువగైరా జినికి చిల్లరసామానులు
- దేవస్థానం ఆఫీసు } for C. Dorasamaiya,
తీరుపతి 18-9-23 } విచారణకర్తలువారు

ప్రకటన

సాధారణ కీర్తిశ్రేణులైన శ్రీమత మత్తరాజు సుబ్బారావుగారు ఎం. ఏ. గారిచే విరచితమైన శ్రీకృష్ణలాల భారత నవ నాటకము పూర్ణముగాగాని భాగములుగాగాని ప్రదర్శించుననాడు ఇదివరకే ప్రతిదినముననుసరించి మాకు రూ 15 లు (పదు రైసు రూపాయలు) రుసుము చెల్లించి కీర్తిశ్రేణులైన మత్తరాజుగారి కడయవలయునని యిందువలన తెలుపుటయైనది. దీనికి వ్యతిరేకముగా నడచినవారిమీద చట్టపరమైన తీవ్రచర్య జరుపబడును.

ముత్తరాజు రుక్మిణమ్మ,
1284, బ్రండ్లగొడ్డు, నెల్లూరు.

సుదాన చంద్రిక

శ్రీ సీతారామ వికమత్వ సంఘము తరపున ప్రచురించుజ్ఞాపనాధ మాసపత్రిక.

చందా రూ 2-8-0 లు

సంపాదకుడు
తుమ్మపూడి, తుగ్గిరాల పోస్టు.

మూల్ వేట కూలీలు

మూల్ వేట ఒక్కగారముకాదు. ౧౦, ౦౦౦ జూలీ ౫౦ గేర గ్రామములకు ఈ వేటగల్గింది. ఇది పునహా ౧౧ మైళ్ళు సముద్రమునకు ౧౦౦౦ అడుగుల యెత్తునవున్నది. అచ్చటి ప్రజలు కివాజిసహచరులుగా మన్నవారి సంతతివారే. వీరు విద్యావంతులు కాక, కాని వ్యాధిగ్రుహ, నిష్కపటులు, ఏదియైతే దురులవాట్లులేరు. దీనికి తాత్కాలికముగా వచ్చుట నోకల్లగడియెను లేదు, ఒక పోలీసు తాజాయున్నది. వారు వ్యవసాయము చేసేవారు సెమ్మడిగా కాలముగడుపుచున్నారు. వీరిని మాట్లాడుదురు. వీరు రమకావలసిన ధాన్యమును గడ్డికి తియ్యకొని తక్కినది ఎగువతి చేయించుదురు. వీరు పారుగకాలులు.

దుర్భవ్యవశమున యాశ్రయము తాతాకంపెనీవారివద్ద వాకర్లించెను. వారు ఒకవిధానమున బంబూలు మిల్లలకు రైల్వేకు విద్యుచ్ఛక్తిని తయారుచేయవచ్చునని యూహించిరి అ దుకొరకు ఇచ్చి ౧౦౦౦ ప్రజలకు స్వచ్ఛాములనుండి నెడల గట్టవలసి వచ్చును. ఆ యానకట్టకట్టిన ఆ గేర గ్రామములను పోయి అచ్చట నోక చేరుకును. కాని యీ విధానమును ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయవలసి. కంపెనీవారి కారణముననే సరాసరి భూభాగములకు నడుగక ల్యాండు అక్విజిషన్ చట్టముగ్రింద భూములను సంపాదించి పెట్టుమని ప్రభుత్వమువారిని కోరినట్లు, వారికి వచ్చునని. కాని ప్రజలముఖత ముగించలేదు. అందువలన తగాదా ప్రారంభమయెను. రెండుసార్లు ప్రజలు కత్తెయను సమీపించగా వారు సానుభూతినిజూపిరి. కాని ఆల్యాండు అక్విజిషన్ చట్టముగ్రింద ప్రజలను గావించబడిన, ౧౯౧౯ డిసెంబరు ౨౬, ౨౭ తేదీలలో ఆ ప్రజలు ఆనలాన్ మూల్ వేటలలో సభలుబడి కాన్వెన్షన్లలో సెషన్లకి వారిని పిలువగా కత్తెయ, గడ్డియ, కార్వనిర్యావకర్త సభికులను మాడుమనగా ఫలితములేన తేమనగా భూములకు భూములిన్వ బాలయినయి దెబ్బగాని కంపెనీవారి, వాటాముగాని యెప్పించ గలవనియు కాని భూములు మాత్రము తీసికొనవలసినది. వైగా మామూల కార్వనిర్యావక సభ సహాయముకూడా కోరిరి. కాన నభిలో ప్రశ్నకు జవాబుగ ప్రభుత్వమువారు భూములిచ్చెదటనీ, కాని అదియును 33 యేరములే.

ఇది యెట్లుండ కంపెనీవారు కొన్ని భూములను గుత్తకు తీసికొని ప్రతిప్రారంభించిరి. భూములు విడుదలచేయుటకు వీలు లేదనీ ఆధికారు లేమియు చేయజాలవనీ.

౧౯౨౦ నవంబరులో మామూలు గాంధీమహాత్ముని సుదర్శని ఆయన సహచరిగిరి. అనకట్టలో ప్రజలములనుండి వల తీగని ప్రభుత్వధానము నిష్పయోజనమని మహాత్ములు నెలవిచ్చిరి. ఈవిషయమై కాననభిలో నుపసాదించబడిన తీర్మానములు వీగిపోయెను.

ఇక ల్యాండు అక్విజిషన్ అవుతున్నది మై వేటు కంపెనీ లాభములకొంట్ (ఆంగ్లమున లేక యింక సాదుగ్రి జియోకంపెనీ) డివైజింప బడలేదనియు జరిపకారములగు పనులకే వినియోగజరుపని దానిని ప్రజలకే పెట్టునపుడు బ్లిస్ గారు నడచిరి. విద్యుచ్ఛక్తినివలన అలగలుగుట గుడ్డ యెక్కువ తయారగుట మామూల భూములకు తనఖా యుండుటవలన వారికి నష్టమేలేదని యిట్టి కొన్ని లాభములు కలదని కంపెనీ వారు ప్రకటించిరి. భూములవలన ఆ ప్రజలు పట్టణములలో తొలితీసికొని జీవించుననా! తాత్కాలికముగా భూములు వారు అనుభవించుననా! వేయేల ప్రభుత్వమువారి సహాయముతో ధనికులు వేలవిమాద దండెత్తుటగా నున్నది.

ఎన్ని విధముల జూచినను ప్రయోజనములేక మామూలు తాతాకును, ప్రభుత్వమునకు నోటిసిచ్చిరి. ది ౧౯౨౩ వ ఏప్రిలులోగా పని నాపిననరే లేనిపో ౧౬ వ తేది సత్యాగ్రహము ప్రారంభించెను. వారు పని ఆపలేదు. వీరు సత్యాగ్రహము మొదలెడిరి. ఈకేరములను ధ్వంసముచేయు పనిసాగదాయె. ఆఖరుకు సత్యాగ్రహం చచ్చుచుండ వారిమీద కంపెనీవారి మనఃస్థాయి గొడ్డములద్వారా మనఃమన్నునీళ్ళను పోసిరి. కాని సత్యాగ్రహము చలించలేదు. ఇది ఆన్యాయమైన ప్రభుత్వము నెడచేసిన పెట్టిరి. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజకీయములు జరిగెను. కాని ఫలితముకూన్యము.

ఇంతలో పూనాలో దాక్తురు ఫుక్ గారి అధ్యక్షత్వగ్రింద సత్యాగ్రహ ధ్వంసంపు మొదలెడెను. శ్రీమద ౧౦౦ మందిరు ఆత్మీయము కూలీలు పనిలేయనంతకాలము సత్యాగ్రహము తమిండి సాయిత్ర మిండ్లకువచ్చుచుండిరి. ౧౮ వారు పాటు

దినముల తరువాత ౧౯౨౧ సం ౨౨ వ ఏప్రిల్ మొదలు 2 నవంబరువరకు కంపెనీవారు పనులునాపిరి. బెన్సేనుమహారాష్ట్ర సభలో మామూలు తమపనికే ఆమోదమును బడచిరి. కాని ప్రభుత్వముమాత్రము అనకట్టకట్టక తప్పదనది. నవంబరులో మరల పని ప్రారంభించబడినది. సత్యాగ్రహము మొదలెడినది. కంపెనీ వారు పనిచేయించుట వీరు ఆపనిని ధ్వంసముచేయుట జరుగుచున్నది. వారు 3 సంవత్సరములైనను ఎంతమంది శ్రీమం పోయినను ఎన్నిలక్షలు ఖర్చుఅయినను సత్యాగ్రహమును సాగించెదరట దీనిని బాంబాయిరాజధాని ప్రజ లామోదింపరట. ఏమిట్లువల! ఇది అందకున్న స్వరాజ్యవిధివరలోనే చేసాక యుండేదెదా! "బాంబే కానికల్" లో వ్రాసినటులు కళానులను, గుండాలను, మహర్షి మొదలగువారిని తెచ్చి మామూలు కంపెనీవారు హింసించిరట. వీనికి తాత్కాలికము సత్యాగ్రహం లను విచారించిన మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పులేమున్నవి. ఒక్కొక్కపుడు సత్యాగ్రహంలకు ఘాతకరించిరట. శస్త్రుతిరస్కృతులు కొట్టిరట శ్రీమం వివరానిమాట లాడిరట. కాని పాపము కంపెనీవారి వాటాలమొగము మాయవారు లేరక!

ఉద్యోగమునకు తగు బాడల్ గారు నిర్దేశింతులతో నన్నాడు. ఆత్మకీర్తికి మించిన కీర్తిలేదుగా! మండికొలదియిడుమల శ్రీమంబును బయటను పడుచున్నాడు. కాని మరలసత్యాగ్రహమునకు సంసిద్ధులగుచున్నాడు. ఏమి ఆత్మకీర్తి! తేనికొరకు తమ తాతలవాటి యిండ్లు భూములకొరకే గదా! కాని యీ తిప్పలయూచి బంబాయి రాజధానిలో కంపెనీవారికి కూలీలు దొరకుటలేదను. అందువలన దృష్టి ఆంధ్రప్రదేశ్ వీరుజనులకుంకు మరలినది. మనము పోవచ్చుగా! గుంటూరు ఆసహాయోద్యమమున కాలకట్టు కావున సత్యాగ్రహంలకు సహాయము చేయుట ముందరి. లేదా వారికి సహాయము చేయలేకపోయిన కంపెనీ వారికి తోడ్పడ వలదు. మహాత్మునిచే ప్రారంభించబడిన సత్యాగ్రహమునా ధ్వంసము చేయుట! బాగు! ఇది జెకడ్రోవాను, ఆ త్మద్రోవాను కాదా! నీకు గాంధీయందు గౌరవమున్నదా! జేక మందు ప్రేమమున్నదా! కష్టములందున్నవారియందు కరుణకలదా! అట్లయినచో నీవు తొలికొరకు మూల్ వేట పోవద్దు. ఇతరులను పోనీ ఉన్నాడు. కంపెనీవారి వన్నాగములలో చిక్కి నీయకన్ను వమ్ముతేసికొనకుము. కాంగ్రెసుసంఘమున ప్రచారమును, అభిమానులను, దీనికి తోడ్పడి తమపనులచేడి నుపయోగించి కంపెనీవారి వన్నాగము సాగుండ చేయుదురుగా!

గుంటూరుజిల్లా సంఘ కార్యదర్శిలు.
గుంటూరు, ది. 19-9-23

మా ఆజీరనివారిని

పులిత్రేపురు, అజీయు మొదలగు నవి కొద్ది కాలమునుండియు, లేక బహు కాలమునుండియు పున్నప్పటికిని, బాధతోకూడ నున్నప్పటికిని తప్పక కుదురును. మంచిజీర్ణ శక్తిని, ఆకలిని కలిగించును. పిత్తము, మలబద్ధకము మున్నగువాటిని రూపుమాపును. బోషధమును సేవించుటకు మిక్కిలి రుచిగా నుండును. అజీర్ణ వ్యాధిగలవారు ప్రతి యొక్కరు దీనిని వాడుట మంచిదని అనేకవైద్యులు నలహా నిచ్చియున్నారు బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 3/- కావలసినవారు ఈదిగువ విలాసమునకు ఆర్డరులు వుంపనలెదలును.

శ్రీ కృష్ణన్ బ్రదర్స్,
తవాచెట్టె నెం. 166.
323, తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

బహుమోనము

వైద్య విద్య

నయ్యారోగ్యైక్యములకు ముగ్ధుడవు

అన్ని భాషలలో దోడచును

కావలసిన వారాయులకి కేరెనక

(కావల) కే, చిన్నావారులొక్క, జుక్కాన

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సాహిత్య పరిషత్తు

వైద్య రత్న పండిత డి. గోపాలాచారి గార్లు

జీవామృతము

హిందూదేశమందలి
అమూల్యమైన
మూలికలతోడను
లావాములతోడను
యీయ చేయబడిన
జీవామృతము

ఈ దివ్యామృతము రక్తమును శుభ్రపరచుటయందు అమోఘశక్తి చూపించును. యెముకలకు, మధ్యధాతువుకు, మాంసమునకు శుభ్రధాతువుకు బలము నిచ్చును. ధాతువులయందు నేడిని పోషింపబడును. ఇది తయారోగులకు, రక్తహీనరోగులకు, నరముల యందు జలములేని రోగులకు మిగుల మత్తమైనది. చిరకాలపు కాలకములను పోగొట్టి జీవామృతము చలనచేయును. అజీర్ణము, మలబద్ధకము, సోమరితనము, అతినిద్రాగుణమును పోగొట్టి, నోటికి మంచుచుచిది ఆకలిని మనస్సునకు మంచిఉత్పాదకమును కలిగించును కాంతిని నరములకు దృఢబలమును కలుగజేయును. అది దివ్యామృతమును కేరళ క్షేమించి పనిచేయు కారలకు సర్వకాలములయందు చేత నుడదగిన అమృత మనటకు సుందరము లేదు. యియ్యది కేవలము అమూల్యములైన ఓషధులచే తయారుచేయబడిన దివ్యామృతము. క్రయము రీతివృత్తుల బుడ్డి 1-కి రూ. 4-0.

ప్యాకింగు మరియు ప్యాకెట్ వగైరాలు చేరుగా నివ్వవలెను. మా మందుల బాపితాను కోరినవారికి ఉచితముగా పంపబడును.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

తంజిలద్రవ:—పండిట్, మదరాసు.

నెం. 41 అచారప్పగోవింద, మద్రాసు

మా బోషధములు (1) మెసర్సు డాక్టర్ అందు కో. రత్నన్ బజారుపేటి, మదరాసు. ఈ ప్రక్క తెలుపబడిన (2) మెసర్సు ఎ. రంగయ్యశెట్టి అందు కో. 29కి, ఎస్టేబ్లీష్ మెంట్ రో, మద్రాసు. వారివద్ద దొరకును. (3) స్వాస్థ్యశాస్త్రం. పెద్దపేటి, తిరువళ్ళీ, మదరాసు.

శ్రేష్ఠమైన సిరాబిల్లలకుబదులు కృత్రిమ సిరాబిల్లలు

మాకలి తగరపు డబ్బాలలో బజారు సిరాబిల్లలను వేసి కొంతకాల కృత్రిమదారులు విక్రయించుచున్నట్లు మాకు తెలిసినది. ఈయన అలవాటును మార్చుటకై మేము 'యునైటెడ్ కంపెనీ' సిరాబిల్లలను తయారుచేయుచున్నాము. విక్రయ సిరాబిల్లలు 'కాంతి', 'ఇంటియల్' సిరాబిల్లలు కంటేను మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవియు, అచూపుమైనవియు తెలుసుకొనవలెను.

అచూపుబాక పత్రిక అభిప్రాయము:—“మిక్కిలి కాంతిగల విక్రయ నీలకర్మముగల సిరాబిల్లలు ఉపయోగించుటకు తగినవి, మిక్కిలి మితవ్యమువైనవి. యు. సి. చక్రవర్తి కంపెనీ ఒక సిరాబిల్లలను చాలసిరాచును.”

ఒక గ్రాము ధర క్రింది. వి. వి. 0-11-0, విక్రయ వి. వి. సింహముమార్కు వి. వి. కోను ఏయక వి. వి. జంక మార్కు కోను ఎట్టి, గ్రాముధర రూ. 1-0-0, పోను టెన్ కలము సిరాబిల్లలు గ్రాము 1-1 రూ. 2-4-0.

(2) ఏనుగుమార్కు వి. వి. సిరాబిల్లలు 2 బుడ్ల బ్లూ కైలెట్ సిరాయును, సింహముమార్కు సిరాబిల్లలు 2 బుడ్ల మిక్కిలి కాంతిగల నల్లసిరాచును

862 U. C. Chakravarty & Co. Bagbazar, Calcutta.

భావిపత్రిక

858

ఉచితము

(తికాలదర్శిని యను అద్దములను వివిధ రాబోవు కష్టములు 4 మాసములవరకు వారపుముఖంగా మార్కమును ముఖ్యాంశములుగాని అద్దములకు 1 వారములో పంపుదుము. వివిధ మాకు ఖర్చునకు 14 అణాలు పనియార్చుకట్టి మీ జన్మనకు తయారైన జన్మనకుగ్రామ లేనివో మీ యిష్టమును (9) అక్షరములు వాసి వి. వి. పరిచయము అద్దము పంపవలయును పి. వి. సోమనాథశర్మ, మహాగణి కేట, విశాఖపట్నము

మదనకామేశ్వర లేవ్యము

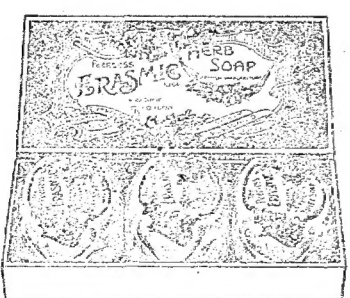
దుర్బలపాతిక గుణి:— మేహము, నికార్, నిష్పన్నము, నిస్సత్తున, అతిమాత్రము, మొదలగు వాటికి వారికి మంచి బలమును, యవ్వనమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని తాళి ప్లాస్టిన్, కలిగించు వర్తనసాదము. 2 డబ్బాలు చాలాను డబ్బి రూ. 1-4-0. వి. వి. చార్జి 0-3-0 (8855) కోవాపున్న లేవ్యము:— ఇది మలబద్ధమును పోగొట్టి కాల విరేచనమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతముగాను. 15 రూ. డబ్బి రూ. 0-10-0, వి. వి. చార్జి 0-7-0 పి. వి. వి. అంతుకో. అయ్యున్నదనూ, పి. వి. వి. అంతుకో. అయ్యున్నదనూ.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వగంధముతో జర్మనీ గారిది, యోగదృష్టి, హస్తలాభము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రకాస్త్రము. భూత వైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లపేక కమామలు, విచిత్రవిశోదవిద్యలు కలవు. ఇంతే గాక మనుష్యుని సాధనముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో నమాధియగుట, కేరళములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకములు బుద్ధి, ఈ గ్రంథమును చదివి అద్భుతముగా మేజిక్ చేయవలసి గాగరంటి యిచ్చుచున్నాము. దీని ధర రూ. 4-0-0 లు. 2112 పి. ఆర్. జనార్దనకవాయాడు, ఒంతుగోల గుంటూజిల్లా.

Delightfully Refreshing.

For Health and Beauty.



ERASMIC SOAPS & PERFUMES.

"ERASMIC" Perfumers, LONDON. PARIS. To Be Obtained From All Stores & Dealers.

శరీర సౌఖ్యము

ఇది బహు ఆనందమును కలుగజేయును. మా ఆతంకనిగ్రహ మూత్రము లోక - ప్రసిద్ధము. వివిధ వినియోగములు గాన ప్రాయశః మైనది. వెల 1 రూపాయి మాత్రము. ఫలము అధికము - ఎల్లవిషయములకుగాను దయచేసి ప్రాయశః వినియోగము:— ఆతంకనిగ్రహ బోషధులయము 28 బాల్స్, మదరాసు.